

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4345 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, VASARIS — FEBRUARY 20, 1986

Nr. 35

Katalikybė ir inteligentija šiuolaikinėje Lietuvoje

JUOZAS BOČYS

(Tęsinys)

Inteligentija, iš viso miestiečiai, yra objektyviai geresnėje būklėje negu kaimo žmonės, nes darbo požūriū laisvesni, savarankiškesni. Sunkesnėje būklėje yra tik kaimo inteligentai (mokytojai, gydytojai, agronomai), nes jie daugiau ir gana neapibrėžtai, netiesiogiai priklauso nuo vietinės valdžios.

Čia suminėtos ir dar daug neminėtos priežastys nulemia tai, kad vidutiniogi inteligentija, kuri yra gana gausi, darosi Lietuvoje pagrindinė, be to, sąmoningai įsitikinusi, tautinių ir religinių vertybių saugotoja. Šias vertybes išlaiko ir kaimas bei darbininkai, tačiau jie tai daro daugiau gaivališkai ir išoriškai. Tiesa, ir kolūkiečių bei darbininkų tarpe netrūksta blogiui atsparių žmonių, tvirtai įsitikinusių savo tautos patriotų. Tačiau kasdieniniame gyvenime jie nedaug tegali savo įsitikinimus pareikšti, tuo labiau dirbti tautiškai svarbią darbą. Inteligentija, ypač jaunesnė karta, pradeda geriau suprasti fundamentalių vertybių — dorovės, religijos, tautiškumo — svarbą kaip atskiram žmogui, taip ir tautos likimui. Grįžimas prie šių vertybių darosi sąmoningai didelės inteligentų dalies orientacija.

Dėl čia suminėtos priežastys inteligentijos ir valstiečių (kolūkiečių) bei darbininkų religingumas daug kuo skiriasi. Valstiečių ir darbininkų tarpe daugiau išlieka tradicinės religingumas, kurio svarbiausias elementas yra bažnyčios lankymas, laikymasis kai kurių pagrindinių katalikybės sakramentų. Valstiečiai viešai tuokiasi bažnyčioje, krikštija vaikus, su bažnyčia laidoja mirusius, gana gausiai dalyvauja pamaldose, ypač per pagrindines šventes. Kolchozų valdžia į tai beveik nesikiša, nebent tik tada įsikiša, kada šventė sutampa su neatidėliojamais ūkio darbais. Dažnai

tenka girdėti, kad kolchozai netgi duoda mašinas tikintiesiems važiuoti į bažnyčią, dėl ko aukštesnė (rajon) valdžia kolchozų vadovybę bara. Kaimo žmonės beveik visi bažnyčioje tuokiasi ir krikštija, dėl ko labai nerimauja partinė respublikos vadovybė bei karingieji ateistai. Per svarbesnes šventes galima pamatyti nemažai kaimo jaunimo (merginių ir vaikinių), einančių prie šv. Komunijos.

Tačiau tai yra tik matomoji arba apeiginė kaimo žmonių religingumo pusė, nedaug ką sakanti apie vidinę, dvasinę jo pusę. Šiuo požūriū kaimo žmonių tikėjimas yra gana neiglus, savo išraiška — tradiciška, kai kada ir primityvus. Atlikdami pagrindines bažnyčios apeigas, žmonės gana menkai nusimano apie dvasinį jų turinį, kai kam tai iš viso nerūpi. Labai atsilikęs yra religinis žmonių švietimas, nes tam nėra elementariausių sąlygų. Vaikai paviršutiniškai ir nesistemingai religiška paruošiami, vaikų mokymas bažnyčiose yra viena labiausiai saugumo persekiojamų ganytojiško darbo sričių, katastrofiškai trūksta religinės literatūros — Šventraščių, katechizmų, maldaknygių ir kt. Žmonės naudojami prieškarinė, o kartais dar XIX amžiuje išleista literatūra. Šio rašinio autorius ne kartą yra girdėjęs, kaip per šermenis giedama iš carizmo laikais išleistų knygų, kurių žodynas yra užterštas polonizmais, o daugelis žodžių („tajemnyčia“, „mūčelnikas“, „apiervona“ ir pan.) jau vidutiniškai žmonijai kartais yra sunkiai suprantami arba atrodo juokingi. Žmonės dėl to nekalti, o kalta valdžia, kuri pasauliui melagingai kalbėdama apie religijos laisvę Sovietijoje, religinės literatūros platimą ir religinį vaikų mokymą traktuoja kaip politinius nusikaltimus.

(Bus daugiau)

Kremlius tęsia centro valymus

Moskva. — Sovietų komunistų partijos centro komitetas paskutinėje savo sesijoje išmetė iš politbiuro buvusį Maskvos partijos vadovą Viktorą Grišiną ir atleido dėl sveikatos sekretorių Konstantiną Rusakovą, kuris buvo komiteto, palaikančio ryšius su užsienio komunistų partijomis, pirmininkas. Sovietų komunistų partijos kongresas prasidės antradienį. Centro komitetas patvirtino partijos seniai skelbiamas reformas, naujus ekonominius planus ir peržiūrėjo gen. sekretoriaus Gorbačiovo kongresui skirtą kalbą bei premjero Nikolajaus Ryžkovo kalbą, kurios buvo patvirtintos.

Grišino išmetimo iš vyriausios valdžios buvo laukiama, nes jis gruodžio 24 d. buvo pašalintas iš Maskvos partijos vado pareigų. Jis yra trečiasis politbiuro narys, pašalintas naujo vado Gorbačiovo. Anksčiau pašalinti G. Romanov ir Nikolai Tichonov, buvęs premjeras.

Maskvos partijos naujasis vadas Boris Jelcin buvo pakeltas į politbiuro narius

kandidatus. Rusakovo pakaitalas dar nespaskirtas.

Stebėtojai kalba, kad po kongreso Gorbačiovas greičiausiai išmes ir kitus du politbiuro narius, likusius iš Brežnevo dienų. Tai Vladimiras Ščerbickis, Ukrainos komunistų vadas ir D. A. Kunajevs, Kazachstano vadas. Jie du į politbiurą pateko 1971 m. Grišinas į narius kandidatus buvo pakeltas 1961 m. tuometinio lyderio Kruščiovo. Grišinas padaręs klaidą, mirus Černenkai, kai jis į Černenkos vietą siūlęs Romanovą Gorbačiovas to neužmiršo.

Ok. Lietuvoje mirė kun. M. Žemaitis

Vasario 10 d. po ilgos ir sunkios ligos Vilniuje mirė kun. Mykolas Žemaitis. Veliomis buvo gimęs 1907 m. spalio 24 d., kunigiū įšventintas 1938 m. gruodžio 9 d. Buvo vienuolis marjonas. Bolševikų okupacijoje ėjo įvairias pareigas, kol susirgo vėžiu ir gydėsi Marijampolėje, paskutiniu metu Vilniuje.

— Nikaragvos sukilėliai apšaudė autobusą, žuvo 5 civiliai, 8 sužeisti.

Filipinuose atsisveikina specialus JAV ambasadorius Philip C. Habib ir prezidentas Ferdinand E. Marcos. Už jų stovi JAV ambasadorius Filipinuose Stephen W. Bosworth. Balsavimai neįsprendė Filipinų padėties, nes, oficialiomis žiniomis, prezidentu buvo perrinktas Marcos, turįs Filipinuose ir Amerikoje daug priešių. Prieš jį oficialiai išėjo ir Filipinų katalikų Bažnyčia.

S. Arabija perka Europos lėktuvus

Riyadh. — Saudi Arabija pirmadienį paskelbė, kad ji pasirašė sutartį su Britanija. Britai parduos Saudi Arabijai 132 karo lėktuvus už 7 bil. dol. Susitarimas buvo padarytas pernai rugsėjo mėn., kai britų gynybos ministeriu buvo Michael Haseltine. Tarp arabų perkamų karo lėktuvų yra 48 Tornado modelio, kuriuos bendromis įgėmis stato Vakarų Vokietijos, Britanijos ir Italijos aviacijos bendrovių junginys. Dalį lėktuvų kainos Saudi Arabija atiduos savo nafta.

Izraelio strategams šitoks biznis kelia rūpesčių. Neseniai Londone paskelbtas raportas, kurio autorius — Strateginių Studijų Institutas, skelbia, kad Sirija per paskutinius dvejus metus beveik padvigubino savo kariuomenės įgėgas. Šiuo metu Sirija turi triskart daugiau reguliarios kariuomenės už Izraelį. Sirija turėjo 1983 m. 220,000 karių, o dabar turi 402,000. Izraelio reguliari kariuomenė susideda iš 142,000 ir dar 400,000 atsarginių. Sirija atsarginių turi 272,000.

Sirija vėl turi 4,200 tankų, Izraelis jų turi 3,600. Kovos

lėktuvų srityje persvarą turi Izraelis, — 684, o Sirija — 500. Be to, Izraelio lėktuvai esą naujesni, daugiausia Amerikos gamybos.

Minėtas strateginių studijų raportas žvelgia ir į kitų valstybių ginkluotę. Jordanas turi 795 tankus ir 121 kovos lėktuvą. Saudi Arabijos ginkluotos įgėgos turi 62,500 karių, 450 tankų ir 205 kovos lėktuvus. Izraeliui daug padeda arabų valstybių nesulaukiamas ir įvairūs konfliktai. Jei minėtos trys arabų valstybės sugebėtų išstatyti prieš Izraelį jungtines įgėgas, lėktuvų arabai turėtų 826, tankų — 5,445. Tuo arabai žymiai pralenktų Izraelio turimas įgėgas.

Izraelis ieško pagrobtų karių

Beirutas. — Libane fundamentalistų šijitų grupė, palaikanti glaudžius ryšius su Irano šijitais, paskelbė, kad ji pagrobė du izraeliečių karių. Grupė paskelbė, kad jiedu sužeisti. Vienas jų bus nužudytas, jei Izraelio kariuomenė nepasitrauks iš Libano per 24 val.

Izraeliečiai toliau krato Libano kaimus, ieško partizanų ir ginklų. Premjeras Peres pareiškė, kad kratos bus tęsiamos, kol bus surasti pagrobti kareiviai ir nubausti jų grobėjai. Jungtinių Tautų kariniai stebėtojai Libane pranešė, kad aštuoni libaniečiai civiliai buvo izraeliečių sužeisti. Izraelis patvirtino, kad nemažai buvo suimti.

Vienas Izraelio karių žuvo jūros laive prie Tyro. Laivą iš kranto apšaudė arabai partizanai. Jungtinių Tautų sekr. pasakė New Yorke, kad Libane pasipriešinimas Izraelio kariuomenei didės, kol Izraelis laikys okupavę vadinamą „saugumo zoną“, kuri yra Libano teritorijoje 12-8 mylių nuo Izraelio sienos.

— Vietnamas nusiskundė, kad Kinija apšaudė iš artillerijos šešias Vietnamo vietoves, kur žuvo 20 vietnamiečių.

— Vakarų Vokietijos spauda skelbia, kad Rytų Vokietijoje vyrai nenori tarnauti pasienio policijoje. Jų ten trūksta, todėl komunistų valdžia dažnai sargybos bokštuose išdėsto iš kartono iškarpytus policininkų siluetus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Reaganas pasakė Kongreso vadams, kad jis nutarė teikti Angolos sukilėliams prieš komunistinę valdžią karinę paramą. Taip pat jis prašys didesnę paramą Nikaragvos laisvės kovotojams.

— Popiežius Jonas Paulius II pakvietė į Vatikaną svarbiuosius Brazilijos vyskopus ir kardinolus. Nepaprastas suvažiavimas įvyks kovo 7 d. Bus toliau nagrinėjami Bažnyčios ir politinės veiklos aspektai, vadinamoji išsivadavimo teologija.

— Kalifornijos šiaurėje, Nevadoje kilo potvyniai, sugriauta daug pastatų. Kariniai helikopterai išveža žmones iš apsemtų apylinkių.

— Sovietų paleistas iš kalėjimo A. Ščaranskis Izraelyje papasakojo spaudai apie savo kalėjimo draugus. Jų ten buvo įvairių tautybių, įvairių įsitikinimų. Jam teko sėdėti su dviem katalikų kunigais, nuteistais už vaikų tikėjimo tiesių mokymą, jų pavardės neskelbiamos. Kalėjime buvo du rusų ortodoksų kunigai: Gleb Jakunin ir Dmitri Dudko. Kalinamas jau trečiasį latvis Ints Calitis, kuris reikalavęs paskelbti Latviją, Lietuvą ir Estiją nuo branduolinių ginklų laisva zona. Kalėjime buvo armėnų, gruzinų, ukrainiečių, rusų.

— JAV kongrese vis daugiau reikalaujama, kad vyriausybė nutrauktų Filipinų valdžią paramą. Opozicijos paskelbtas boikotas numusė Filipinų pezo vertę, kai kurie laikraščiai neteko pajamų, monopolijų akcijos vertės nukrito. Manioloje demonstravo karijeji studentai, reikalaujanti, kad pasitrauktų rinkimus klastojęs prezidentas Marcos.

— Čilėje susidūrė du traukiniai, žuvo 69 žmonės, 510 sužeisti, iš jų 124 — sunkiai.

— Pietų Afrikoje anglikonų vyskupas Tutu nuramino piktą demonstraciją juodųjų mitingę netoli Johannesburgo. Jis ragino minią neprovokuoti valdžios atsistų kareivių ir policininkų. Per savaitę žuvo 16 juodųjų. Dalį jų nužudė patys juodieji, keršydami už bendradarbiavimą su baltųjų valdžia.

— Airijos premjeras padarė pakeitimų savo 15 ministerių kabinetę. Vietomis pasikeitė devyni vyriausybės nariai.

— Japonijoje iš sovietų sąjunga paskelbė, kad nežūrini vienos bendrovės nutarimo nebegaminti vaistų kapsulių formoje, kitos bendrovės kapsulių neatsisakys.

Filipinų karinė, ekonominė svarba

Manila. — Politinė padėtis Filipinuose sudaro Amerikai didelių rūpesčių. Viena problema yra strateginės JAV karinės bazės, iš kurių galima saugoti Ramiojo vandenyno strateginius kelius. Tos bazės: Clark aviacijos bazė ir Subic Bay jūrų laivyno bazė sudaro JAV atsparos taškus. Bijoma, kad Filipinų laukia panašus likimas kaip Irano šacho, kurį nuvertus Amerika pradado svarbias karines bazes ir įrengimus Persų įlankos regione.

Jeigu dabartinė Marcos vyriausybė nesiims Filipinuose ekonominių ir karinių reformų, pasipriešinimas šioje šalyje didės ir stiprės. Po trumpo laiko Filipinuose galima laukti komunizmo pergalės.

JAV Subic įlankos laivyno bazė šiuo metu dar reikalingesnė, nes sovietų išaugęs laivynas jau įsigijo bazes Vietname, kur jas įrengė Amerikos „mokesčių mokėtojai“ Cam Ranh įlankoje ir Da Nange. Šalia tų naujų uostų sovietai turi seną, gerai įrengtą Vladivostoką. JAV Ramiojo vandenyno laivynas nuo Kalifornijos iki Indijos vandenyno prižiūri svarbius van-

dens kelius. Subic Bay uostas buvo svarbus Korėjos karo metu, dar svarbesnis Vietnamo kare. Iš čia Amerika pristabdė komunistinės Kinijos užmačius Indonezijoje, Malaizijoje, Tailandijoje. Ramiajame vandenyne Amerikos Septintasis laivynas turi šešis lėktuvnešius, 94 kitus karo laivus, 47 povandeninius laivus ir 550 kovos lėktuvų. Šios įgėgos prižiūri JAV interesus svarbioje pasaulio dalyje. Malaccos sąsiauriu kasdien praplaukia 5 mil. statinių naftos. Japonija tais keliais gauna 70 nuoš. savo sunaudojamos naftos. Subic Bay laivų remonto dirbtuvės yra didžiausios pasaulyje, čia stovi didžiausi karo laivyno sandėliai, kuriuose dirba 6,900 amerikiečių ir 28,400 filipiniečių.

Clark aviacijos bazėje stovi Trečiasis JAV karo aviacijos sparnas. Nusileidimo takas yra 10,500 pėdų ilgio, tinkamas visų rūšių lėktuvams. Čia dirba 9,000 amerikiečių karių ir 17,000 filipiniečių.

Šalia strateginių, karinių rūpesčių yra gausybė ekonominių problemų. Dabartinėje atmosferoje labai sumažėjo užsienio biznio bendrovių investicijos. Prezidentas Marcos išdalino svarbiausias pramonės šakas savo artimiesiems bičiuliams ir rėmėjams. Cukraus monopolis valdomas Roberto Benedicto, prezidento jaunystės draugo, palmės riešutų monopolį valdo Eduardo Cojuanco, Marcos sūnaus krikšto tėvas. Veikia video juostelių monopolis, cigarečių monopolis. Pusė Filipinų gyventojų skursta, kasmet gimsta 700,000 naujų darbininkų. Vien cukraus ir palmių riešutų plantacijose dirbdavo pusė Filipinų darbo jėgos. Pėnai užsienio biznio kapitalo investicijos nukrito 27 nuoš. Fordo bendrovė turėjo 25 mil. dol. nuostolių ir 1984 m. uždarė savo fabrikus, atleido 1,400 darbininkų. General Motors pernai rugpjūčio mėn. pardavė savo įmones japonų Isuzu bendrovei, gaudama 30 mil. dol. nuostolių. Bankrutavo ir japonų Toyota, pasitraukusi iš Filipinų 1984 m. Šiaip taip dar laikosi dvi amerikiečių vasių bendrovės: Dole ir Del Monte. Tačiau jos veikia pietinėje Mindanao saloje, kur stipriausiai veikia komunistų ginkluoti būriai. Tvirtinama, kad bendrovės dažnai turi vesti derybas su komunistais, kurie reikalauja „apsaugos mokesčių“. Filipiniečiai vertina amerikiečių darbdavius, todėl jų bendrovių nepuola. Biznierių aiškina, kad Filipinų valdžia įmones uždarys, jei sužinos, kad jos lėšomis remia komunistus. Tuomet daug darbininkų neteks darbų.

Stebėtojai sutinka, kad be didesnių reformų, ekonominė Filipinų padėtis smuks dar greičiau.

Arkiv. J. Matulaičio mirties minėjimas

Šiomet okupuotoje Lietuvoje Garbingojo Dievo tarno arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties metinės buvo minimos ypač iškilmingai. Mirties metinės šventė sausio 27 d., bet pradėjo iškilmingai Marijampolėje, kur jis yra palaidotas, sausio 25 d. Suvažiavo perėjais metais visi aštuoni įšventinti kunigai ir koncebravo šv. Mišias bei pasakė pamokslą. Sausio 27 d. šv. Mišias atnašavo arkiv. Liudas Povilonis ir koncebravo visi penki Lietuvos vyskupai. Jautrų pamokslą pasakė kun. Bronius Bulika, Jiezno klebonas. Dalyvavo 78 kunigai, tarp jų Vilniaus ir Panevėžio vyskupijų valdytojai. Žmonių buvo sausakimša bažnyčia ir šventorių. Anot vieno dalyvio, žmonių buvo kaip Velykų rytą. Po pamaldų daugybė žmonių keliais ėjo prie arkivyskupo Matulaičio kriptos, bučiavo ir meldėsi. Jie tikisi, kad greitai jį pagerbs kaip palaimintąjį.

Irakas skundžia agresorių Iraną

New Yorkas. — JT Saugumo taryba pradėjo debatus dėl Irano-Irako karo. Irako ministras reikalavo sustabdyti Irano agresiją, kuri esanti nukreipta prieš visas to regiono arabų valstybes. Iranas šią tarybos sesiją boikotuoja.

Iranas išsiuntė apie 40 sužeistų kareivių į Austriją, Švediją, Belgiją, Vakarų Vokietiją. Ligoninėse gydytojai pripažįsta, kad kareiviai nukentėjo nuo cheminių dujų. Sužeidimai rasti plaučiuose, akyse, odoje. Įtariama, kad fronte naudojamos kelių rūšių nuodingos dujos.

— JAV vaistų bendrovių sąjunga paskelbė, kad nežūrini vienos bendrovės nutarimo nebegaminti vaistų kapsulių formoje, kitos bendrovės kapsulių neatsisakys.

KALENDORIUS

Vasario 20 d.: Eleuterijus, Amata, Visginas, Auksuolė.
Vasario 21 d.: Petras Dam., Eleonora, Kęstutis, Žemyna.

ORAS

Saulė teka 6:41, leidžiasi 5:29.
Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 38 l., naktį 33 l.

DIEVO APVAIZDOS LIETUVIŲ PARAPIJOJE

Atvyksta kun. Antanas Saulaitis, SJ

Vasario 22 d. į Detroitą atvyksta kun. Antanas Saulaitis, SJ. Šeštadienį lankys „Žiburio“ mokyklos skyrius ir praves tikybos pamokas. Kultūros centro kavinėje 7 val. vakare praves vieną dalį religinės programos, paruoštos Lietuvos krikšto sukakties progai.

Mūsų vyskupas Paulius Baltakis, OFM, nuolatos pabrėžia, kad ši jubiliejinė sukaktis būtų beprasme, jei mes neišgyvensime atsinaujinimo savo religijoje ir tikėjime. 1986 metai yra paskelbti sąmoningumo tikėjimo metais ne vien išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Jubiliejinė sukaktis lietuviui katalikui neturi būti tik vienkartinis didelis gražas minėjimas, jis tai šventei turi pasiruošti dvasiniai, kad ji būtų prasminga. Tuo tikslu vyskupo globoje yra paruošta religinė programa, kuriai vadovauja kun. A. Saulaitis ir seselė Ignė Marijošūtė. Priskeliamo parapijose Toronto labai sėkmingai išbandyta; dalyvavo ne tik gražas būrys vyresniųjų, bet taip pat ir jaunesniųjų.

Šeštadienį vakare kun. Saulaitis dalyvius supažindins su šia religine programa ir praves vieną dalį, o kitas programos dalis turėsime vykdyti patys savomis jėgomis šios gėvėnios metu. Kviečiame visus dalyvauti.

Šeimų popietė

Sekmadienį 10:30 val. ryto Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje kun. Saulaitis aukos šv. Mišias, po kurių 12 val. įvyks šeimų popietė. Kviečiamos dalyvauti šeimos, kurios turi gimnazijas pabaigus ir vyresnį jaunimą, o taip pat visą to amžiaus jaunimą. Po bendrų šeimyniškų pietų, kol jaunimas turės užsimimą su kun. Saulaičiu, tėveliams kalbės prof. Justinas Pikūnas apie asmens įtampą moderniam gyvenime.

Abu įvykius rengia Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos šventimo komitetas, kurį sudaro: klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius, pirmininkė Liūda Ruginienė, Aldona Milmantienė, Danutė Petronienė, Rama Petrulienė, Rozė Razauskienė ir Lelė Viskantienė. Šeimų grupės pagalbinį komitetą sudaro: Alytė Butkūnienė, Mykolas Abarius ir Juozas Orentas. Šios popietės rengimui jiems talkins Marytė Erlingienė ir Onutė Abarienė.

Veiklus parapijos jaunimas

Praėjusiais metais mūsų parapijoje buvo suorganizuotas jaunimas, kurio veikla pamažėli išsijudina — jie praveda puikius renginius. Praėjusį pavasarį labai gražiai suruošė motinos dienos progą pusrūčius, atlikdami ir trumpą programėlę. Parapičiai jau klausinėja ar tokie pusrūčiai bus ir šiais metais. Taip, bus, jaunimas jau planuoja.

Sausio 26 dieną, vykstant amerikietiško futbolo paskutiniosioms rungtynėms, mūsų parapijos jaunimas (arti šimto) susirinko žiūrėti televizijos Kultūros centre. Didelį televizijos aparatą pirkome šių metų pradžioje, juo galės naudotis mokykla, organizacijos ir parapičiai; yra ir video aparatas.

Bendrą futbolo žiūrėjimą suorganizavo parapijos jaunimas. Kitas jų renginys yra Velykų šokiai. Valdybą sudaro: pirmininkė Alma Lelytė, Kristina Butkūnaitė, Linas Erlingis, Paulius Jankus, Darius Rudis, Algis Ruginienis. L. R.

„ŠVYTURIO“ J. ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS

„Švyturio“ jūrų šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyks vasario 23 d., tuoj po 10:30 val. r. šv. Mišių, Sv. Antano parapijos patalpose. Susirinkimas labai svarbus; jame bus aptariami ne tik kuopos, bet ir Pilėnų stovyklos reikalai. Visi kuopos nariai kviečiami susirinkime dalyvauti. Atvykę į susirinkimą galės mokėti nario mokesį. Po susirinkimo visi bus pavaišinti.

(ag.)

UŽGAVĖNĖS SU VITALIUM IR SU LINKSMU KAUKIŲ BALIUM

Kai per radiją Detroito ateitininkai keletą savaitių svečius kvietė į savo tradicinį Užgavėnių vakarą, vis reklama baigdavosi maždaug šitokiais (spėju, kad dr. Jono Mikulionio, dabartinio sendraugių pirmininko) rimais: „Visi pakilkit op, op, op, susitiktis su lietuvišku Bob Hope“. Baliaus Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre įvyko 1986 m. vasario 8. To „op,op,op“ įtakoj susirimavo ir mano reportažo antraštė. Jeigu kam nepatiktų raidė m vardo gale, teisinuosi, kad ją idėjau didesiam rimo skambumui...

Kaip visada tokiom progom, sašė radom išpuošta margaspalviais kaspinais ir balionais. Per kokteilių valandą, tarp septintos ir aštuntos, galėjom prisizūrėti visokių pajacų, ūsotų mergelių, „falšyvu“ daktarų ir tarnaičių, dvikojų „žverių“, arabų su haremo įnamėm, ir kas čia viską beišskaičiuos.

Truputį po aštuntos scenoje atsirado uždengtu veidu gražuolė. Tik labai pasistengęs sužinojau, jog tai Vida Skioitytė-Zambo, kuri ėjo programos vedėjos pareigas. Pasveikinusi gausią (beveik trijų šimtų) publiką ji patvirtino, jog niujorkiškas aktorius Vitalis Žukauskas yra čia ir kvietė jo pasiklausti.

„Op,op,op“ kvietimas neklydo ir nemelavo. Vitalis Žukauskas tikrai panėšį į Bob Hope, tik už amerikiečių juokdarį jaunesnis, gražesnis ir, svarbiausia, kalba lietuviškai. Sekiau jo rečitalio laiką. Išstis 53 minutes jis pasakojo girdėtus ir negirdėtus anekdotus be mažiausios pauzės, net ir vandens gurkšnio nepasiprašęs. Po to, neva pasibranginęs — neva užbaigęs, o iš tikrųjų publikos entuziazmo laipsnį patikrinti pusei minutės išlėkė į užkulius, visiems pašėlusiai plojant sugrįžo ir jau tikrai viską užbaigė, iki pilnutėlis valandos ištempęs. Užgirdom jo nuomonę apie Užgavėnių ir kitokius blynus, apie angelą sargą, dietos prisilaikancią žmoną bei kitus neva savo šeimos nuotykius, apie kelionę su popiežium Romos gatvėmis, dešimties Dievo įsakymų pagalba surastą skrybėlę, apie bailį tėvą, Floridos neigiamybės, simpoziumų žodyną, dvejopų dailininkų parodas. Kodėl jis tapęs frontininku,

Premijuotos kaukės Detroito Užgavėnių baliuje. Nuotr. G. Kriaučiūnienės

aiškindamas pasirodė iš profilio... Sakiau, kad pasakojo žinomas ir nežinomas anekdotus. Net ir tie žinomieji, ar tik truputį primirštieji, Vitalio balso intonacijoj, pauzėse ir gestuose įgydavo savitą spalvą ir klausydamasis negalėjai nesijuokti. Kai rečitalio užsklandai labai gražių balsu pradėjo dainą „Alutį gerdams dūmėjau...“, pirmoj ir antroj „girtumo“ stadijoj dar nebuvo labai juokinga. Bet trečiojis ir ypač ketvirtosios stadijos metu publika taip kvatojo ir plojo, kad iš dalies užgožė net patį atlikėją. Tai buvo programos kulminacinis taškas, bet ir, deja, galas.

Gerokai po vakarieniš, jau ir keliolika šokių prie Rimo Kaspučio „Romantikos“ atšokus, prasidėjo kaukių paradas. Kapelai marša grojant, kaukėti dalyviai ilgai ratu žygiavo, tai šokdami, tai gestikuodami, visokias grimasas išdarinėdami. Rate priskaičiavau netoli 60-ties kaukėtųjų, ir tai nebuvo visi, nes, premijų nesitikiantieji liko stebėtojai. Paraduojančius nuo scenos sekė trys teisėjai: Danutė Jankienė, dr. Romualdas Kriaučiūnas ir Rama Petrulienė. Jų sprendimu paskelbti šie laimėtojai: I premijios — Asta ir Antanas Paškai (Strausai), II — Gintė ir dr. Vytautas Būkai (Jūros žvaigždės), III — Linas Gobis (Pingvinas), IV — Lidija Gil-

vydytė (Braškė), V — Arūnas Stašaitis (Karalius) ir VI — Jolanda ir Algis Zaparackai (Skautukai). Dovanas gavo tik pirmieji trys laimėtojai, o sekantieji trys pagerbti be dovanų. Nors girdėjau skundų, kad tokio baltaus rengimui labai stokata darbo rankų, ir net abejojama, ar ateinančiais metais bebūsią įmanoma tradiciją tęsti, nesinori tikėti, jog taip lengvai bus pasiduota, juoba, kad nei pasyvesnės publikos, nei kaukes gaminančiųjų ir demonstruojančiųjų entuziazmas nė truputi nemažėja. Baliuje sutikti Jadvyga ir dr. Adolfas Damušiai tvirtino, kad jie, daugelį metų Detroito gyvenę, nostalgijos skatinami į šį renginį specialiai važiuavo net iš už Chicago... Alfonso Nakas

A.A. BRONĖ MUELLER
Sekmadienį, vasario 2, vairuodama automobilį apleidėjusi Detroito užmiešio vieškeliu, priešais atlekusio, paslydusio jaunos moters vairuojamo automobilio užgauta, Bronė Muellerienė (Bernice Mueller) žuvo vietoje. Buvo pašarvota Dearborne (netoli savo namų), Lesney & Son laidojimo namuose. Trečiadienį, vasario 5 d., po amerikiečio katalikų kunigo maldų bei pamokos ir graudžios vargonų muzikos, būrelgio giminių bei draugų nuly-

dėta į Holy Sepulchre kapines. Liko žilos senatvės sulaukęs (91-rių metų) vyras Louis, sūnus James bei posūnis Donald su šeimomis, keletas artimesnių giminaičių.

Kodėl apie šią vokišką pavarde moterį rašau, tuoj pamatysime.

Bronė Žviegaitytė (ar Žvigaitytė, nebesu tikras) gimė 1916 m. spalio 6, Amerikoje, berods Pensylvanijoj. Mažametė tėvų parvežta į Lietuvą, bene Radviliškio apylinkė, pradžios mokyklą telankiusi, daugelį metų tarnavo pas ūkininkus. Lietuvoj viešdama kita Amerikos lietuvi, sužinojusi apie Bronės amerikietišką kilmę, sudarė sąlygas jai į gimtąją šalį 1938 metais sugrįžti. Detroito apsigyvenusi, susipažino su našliu Louis Mueller ir už jo ištekojo. Paskutinius apie 20 metų ji dirbo General Motors automobilių bendrovėje, iš kurios, sulaukusi 68-rių metų amžiaus, išėjo į pensiją.

Su naujaisiais pokario ateiviais Bronytė suartėjo 1947 metais, kai Detroitą pasiekė pačios pirmosios kregždės, afidevitininkai. Būdamą nepaprastai geros širdies, o vyrui nesipriešinant, keletai šeimų ji pasiuntė darbo ir buto garantijas, o suplaukiusis pas save laikė, maitino, rūpinosi jų įdarbinimu. Istoriijos netesdamas pasakysiu, kad tarp jos atsikviestųjų du buvo patys svarbiausieji. Tai kun. Juozas Kluonius, kuris, vos tik čia kojas apšilęs, bene porai šimtų vėliau atvažiuosusių įsteigė „kolchoza“ (kažkokį didžiulį bendrabutį, nes 1949-51 m. butus gauti, ypač su šeimom, Detroito buvo labai sunku), o ne vienam jų padėjo surašti ir darbus; ir Lidija Šmitaitė, (vėliau dr. Gustavo Petersono žmona), kuri pačiai Bronytei ir jos šeimai liko ištikima draugė, patarėja, rūpėčių mazintoja iki Bronytės netikėtai užmerkė akis. Nesakau, kad kiti jos atsikviestieji būtų nedėkingi ar kuos nors nukaltę jai asmeniškai, ar Amerikai. Bet dviejų minėtųjų atsikvietimas — buvo pats didžiausias jos laimėjimas. Tik todėl ir rašau šį biografinių duomenų labai stokojantį nekrologėlį.

Tėbūna Bronytei lengva jos gimtoji žemė... Alfonso Nakas

valdybos narių suaušton Floridon: kun. Antanas Zakaruskas buvo pakviestas pagrindiniu Vasario 16-tos minėjimo kalbėtoju, o Algirdas ir Aldona Braziai, Ellie Kasputis bei Estelle Rogers ten atostogavo. Jie buvo vaishingai priimti Floridos Garbės nario Antano Mažeikos, Harry ir Emily Petraičių bei kun. Adolfo Stašio.

Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.

MINĖSIME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO ŠVENTĖ

Šį sekmadienį, vasario 23 d., Martiniuke salėje Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos nariai bei svečiai minės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Jau 26-rius metus be pertraukos Vyčiai šią ypatingą tautos šventę mini iškilmingu banketu, kuriame pagerbiama tautai nusipelnęs asmuo. Kaip jau anksčiau spaudoje minėta, šiais metais apygardos Vyčiai nusprendė pagerbti vyskupą Vincentą Brizgį. Visi bilietai į banketą išparduoti. Rengimo komitetas dėkingas asmenims iš anksto bankete užsiskaičiusiems vietas. Toks susidomėjimas komiteto nariams palengvino ruošos darbus.

Sekmadienį banketo pradžia 5:45 v.v.; renkamės pasišmonėti jau 4:30 v.v.

„Lietuvos Prisiminimų“ rengimo komitetas

Aleksandras Pakalniškis, Jr. 3948 S. Artesian Chicago, IL 60632

Apolonija Žiausienė 4 Bartlett St. Amsterdam, NY 12010

VIDURIO AMERIKOS APYGARDA

Apygardos ritualų komiteto pirmininkė Ann Marie Kassel, kartu su kun. F. Kireliu, Centro valdybos ritualų komiteto nariu Albertu Zakarka, Terese Strolione ir Irena Sankute, apygardos žiemos suvažiavime iškėik pridėti vieną dolerį. Platinimu rūpinasi Ann Marie Kassel, 7336 Winthrop Way, Downers Grove, IL 60516.

Mūsų apygardos archyvų komitetas baigia sunkų darbą sutvarkyti kadaise Lietuvos Vyčių salėje laikytą istorinę medžiagą. Didžiausią darbo dalį atlieka Suzana ir Paulius Binkiai, o jiems talkina Irena ir Marija Juzėnai. Apygardos pavasarinis suvažiavimas rengiamas kartu su šv. Kazimiero dienos minėjimu, kuriam šeiminių kaus jaunieji 13-tos kuopos nariai. O vasariniam suvažiavimui pramatyta nuvykti į 40-tą kuopą East St. Louis mieste. Žiemos šalčiai paviliojo nemažą skaičių apygardos

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Table with subscription rates for Chicago, Canada, and other regions. Columns include location, rate for 1/2, 3, and 6 months.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00. Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

DR. LINAS A. SIDRYS AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA 2636 W. 71st Street

DR. VIJAY BAJAJ GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA

DR. K. G. BALUKAS Akusėja ir moterių ligos Ginekologinė Chirurgija

DR. EDMUND E. CIARRA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3921 W. 103rd Street

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA VAIKIŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd.

DR. K. A. JUCAS ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŲNAS Specialybė vidaus ir kraujo ligos

DR. WALTER J. KIRSTUK Lietuvių gydytojas 3925 West 59th Street

DR. IRENA KYRAS DR. LAURA KYRAS DANTŲ GYDYTOJOS

DR. P. KISIŠLIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave.

DR. IRENA KURAS KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS SPECIALISTĖ

DR. S. LAL SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS 2454 W. 71st Street

DR. FRANCIS MAZEIKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. F.A.C.C. KARDIOLOGAS

DR. ALGIS PAULIUS ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA

DR. ROMAS PETKUS AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Chicago Eye Institute

DR. L. O. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS

DR. RAMA, M.D. Specialybė — Chirurgija 2454 West 71st Street

DR. ANTANAS G. RAZMA Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos

DR. LEONAS SEBUTIS INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

DR. ONA VAŠKEVIČIUS (VASKAS) GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Edmundas Vizinas, M.D., S.C. Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

DR. PETRAS ŽLOBAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 63rd Street

Baikim ginčą dėl krikšto datos (3)

Praejusios savaitės straipsniuose (vasario 13, 14) aiškino, kad, griežtai kalbant, krikštą lietuviai tautos negalima. Krikšto sakramentas teikiamas ne kam kitam, kaip tik asmenims. O lietuvių tauta nėra asmuo. Ji yra asmenų tikras asmuo.

Bet jei lietuvių tautos, kaip tautos, krikštą negalima, savaime suprantama, atpuola ginčas ir dėl datos, kada ji buvo pakrikstyta.

Kita vertus, iš to, kas pasakyta, atsiveria galimybė netiesioginėms „Lietuvos krikšto“ prasmėms. Jeigu krikštą galima tik asmeniui, tai „lietuvių tautos krikštą“ galėtume vadinti visų tautos narių, t. y. visų lietuvių pakrikštijimą. Šia prasme turėtume ne datuoti įvykį, o besitęsiantį procesą. Juk kiekvieną dieną gimsta nauja lietuvių — kandidatų krikštui — eilė. Tačiau tas visų tautos narių pakrikštijimas yra idealas, prie kurio galima tik priartėti, bet ne šimtu procentu pasiekti, nes kiekvienoje kartoje buvo ir bus tokių tautiečių, kurie krikšto nesėpė, negali arba nenori priimti.

Užot ir „Lietuvos krikštą“ žiūrėjus kaip į visų lietuvių pakrikštijimą, galima, atvirkščiai, žiūrėti į jį kaip į kiekvieno lietuvių pakrikštijimą. Šia prasme Lietuva yra krikštijama kiekvieną kartą, kai tik krikštijamas koks nors lietuvis. Pagal šią sampratą, „Lietuvos krikštą“ yra labai daug — lygiai tiek, kiek iš viso buvo, yra ir bus pakrikštųjų lietuvių. Kiekvieno tautiečio krikštas jau yra „lietuvių tautos krikštas“.

Tai itin graži ir poetiška šiu žodžių interpretacija, kuria vadovaudamiesi galėtume „Lietuvos krikštą“ švesti kas savaitę, nes turbūt nėra tokio savaitgalio, kad kur nors (Lietuvoje ar išėjimoje) nebūtų pakrikštytas bent vienas lietuviukas.

Trečia „Lietuvos krikšto“ interpretacija norėtų juo suprasti ne visų lietuvių krikštijimą ir ne kiekvieno atskiro lietuvių krikštą, o tik kai kurių lietuvių — būtent, tautos vadų — krikštą. Atseit, kai krikštijosi Mindaugas ar Jogaila, tada jau „krikštijosi Lietuva“, nes jie, būdami valdovais, Lietuvai atstovavo. Pirmojoje šios straipsnių serijos dalyje (vasario 13) suabejojome, ar tokia monarchinė samprata mums šiais laikais būtų priimtina. Juk, jeigu, Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, jos prezidentu būtų išrinktas ateistinis augintas asmuo, kuris apsispręstų priimti tikėjimą ir apsikrikštų, tai negi sakytume, kad (ir vėl) apsikrikštijo Lietuva? Kita vertus, būtų klaida į praetis laikus žiūrėti moderniomis akimis. Epochoje, kurioje krikštijosi Mindaugas, Jogaila ir Vytautas, valdomasis kraštas iš tiesų būdavo laikomas didžiojo kunigaikščio nuosavybe (paveldima sūnais iš tėvo, užtat ir vadinama tėvonija), o žmonės — ne suverenais piliečiais, bet kunigaikščio ar karaliaus pavaldiniais. Tokio mentaliteto rėmuose labai natūralu vaizduotis, kad per „valstybės galvos“ krikštą krikštijama visa tauta. Bet „krikštas“, kurio 600 m. sukaktį švęsime kitais metais, šios sampratos neatitinka, nes 1387 m. nesikrikštijo joks Lietuvos valdovas. Jogaila krikštijosi 1386 m. (ir būtent kaip tik vasario 15 d. — šioji 600 m. sukaktis tarp mūsų praėjo tiesiog „reikiantia tyla“; ar tai nerodo, kiek mes iš tikrųjų gerbiame tautos krikšto per valdovą koncepciją?).

Ketvirta galimybė būtų „Lietuvos krikštą“ laikyti ne tautos visumos, ne kiekvieno atskiro lietuvių ir ne jos monarchų krikštą, o taji momentą, kada pirma karta buvo apkrikštijama tauta dauguma ir nuo kurio ši dauguma jau nebeatvirto

atgal į pagonybę. Bet vargu, ar tokį „momentą“ galima būtų tiksliai nustatyti ir priskirti kokiems nors specifiniams metams. Be to, lietuvių tautos (ne vien bajorų, bet ir valstiečių) dauguma krikščionybę priėmė (ir priėmusi nebeapleido), deja, ne Jogailos ir Vytauto laikais, o bent vienu ar net dviem šimtmečiais vėliau, nes dar Mažvydas 1547 m. aimanavo, kad tautiečiai „kaukus ir žemėpačius garbina“.

Penktoji galimybė — „Lietuvos krikštą“ suprasti kaip Romos katalikybės paskelbimą Lietuvos valstybine religija. Tatai ir įvyko 1387 m. vasario 17-22 d. Vilniuje, kada didysis kunigaikštis Jogaila, pritariant Vytautui, Skirgailai ir kt. kunigaikščiams bei bajorams, išleido savo garsiasias katalikybės proteguojančias privilegijas. Bet jei „Lietuvos krikštą“ suprastume vien katalikybės paskelbimą oficialiąja valstybine religija, tai kitais metais švestume ne religinę, o daugiau tik politinę-juridinę sukaktį. Antra, mūsų religinės tolerancijos reikalavimai galvosena iš viso nebeapkeliami su „valstybinės religijos“ sąvoka. Trečia, pats tas katalikybės juridinis monopolis buvo trumpalaikis: nors Lietuva tolydžio darėsi vis katalikiškesnė, nė vienas vėlesnis valdovas nebeskelbė nei katalikybės, nei jokios kitos religijos „valstybine“.

Daug reikšmingesnis tas faktas, kad su Jogailos bei Vytauto epocha prasidėjo jau nebesustojęs Vakarų krikščioniškosios kultūros Lietuvos kūrmas. Čia turime mintyti nebe tai, kas kada priėmė krikšto sakramentą, o tai, kada pradėjo Lietuvoje leisti šaknis katalikiškoji civilizacija. Nors šio proceso pradžios irgi negalima griežtai susieti su kuriais nors specifiniais metais, viena yra aišku: Lietuvos vakarietiškoji christianišką pradžią, tai nebus pro šalį kitais metais švesti tos pradžios 600 m. jubiliejų.

Bet juk tik ką tvirtinome, jog tos krikščionybės pradžios metų negalima tiksliai nusakyti! Taip, tvirtinome, ir užtat ta 1387 m. data tėra grynai simbolinė; abstraktiai žiūrėnt, bet kurie kiti Jogailos—Vytauto epochos metai būtų šiam tikslui lygiai gerai pasitarnavę... Tačiau čia pagaliau priartėjame prie dalyko esmės. Lietuvos vyskupai ir tikintieji dairėsi kokios nors progos sukelti ant kojų visą tikinčiųjų tautą didžiulei religinei-patriotinei manifestacijai, kuri ne tik suduotų akstiną krikščioniškam atsinaujinimui, bet taip pat išryškintų pasauliui tiek krikščioniškosios kultūros Lietuvoje senumą, tiek jos šiandieninį aktualumą kaip alternatyvos sovietinio komunizmo ideologijai. Ir tokią manifestaciją norėta surengti dar esant gyvam dabartinei Bažnyčios galvai pop. Jonui Pauliui II. Kad būtų laiko pasiruošti, 1985 m. buvo per anksti; 1986 m. per daug susipynę su lenkiškais interesais (Jogailos krikštas, vedybos ir karūnacija Krokuvoje); o 1987 metai — kaip tik geri iškilmingai ir kūrybingai atšvesti „Lietuvos krikštą“ (suprask: Lietuvos vakarietiško sukrikščionimo proceso apytikrą pradžią). Ir kas galėtų logikos, teologijos ar istorijos pagrindu tam priešintis? M. Dr.

LIETUVIO KUNIGO ODISĖJA

Pokalbis su kun. Jonu Sukacku, S.J.

Kaip kun. Leonas Zaremba, S.J., Dievo Motinos parapijos klebono asistentas, buvęs jėzuitų provinciolas, tyliai pasitraukė iš Clevelando lietuvių sielovados ir pasinaudodamas savo atostogine privilegija, išvyko į Šv. Grigaliaus universitetą Romoje pagilinti studijų, taip lygiai be jokių specialių priėmimų ir fanfarų prieš keturis mėnesius to paties universiteto auklėtinis, taipgi jėzuitas, iš Urugvajaus atvyko pagelbėti šios parapijos klebonui kun. Gediminui Kijauskui, S.J.

Nors nuo 1985 spalio 9 iki dabar tėra praėjęs, palyginti, trumpas laikas, bet manau, kad naujasis pagalbininkas lietuvių parapijoje galėjo nors truputį susipažinti ir kiek pažinti Dievo Motinos Nepalaujamą Pagalbą parapijos šakotą religinę, kultūrinę, švietimo bei socialinę veiklą ir pajusti šios parapijos vadovo ir jo asistento nelengvą duoną, aptamaujant lietuvių ir amerikiečių gausius parapijiečius. „Pjūtis didelė, bet darbininkų mažai“. Evangelijos žodžiai galėtų gana gerai charakterizuoti ne vien šios parapijos, bet ir daugelio kitų lietuvių parapijų būitį šiame kontinente. Todėl ir šio pašnekėsio mintys daugiau ar mažiau ir sukasi apie šią temą.

Bet norėdami pažinti asmenį, su kuriuo kalbamės, kreipiamsi į kun. Joną, prašydami nors trumpai mesti žvilgsnį į jo paties gyvenimo nueitą kelią, mokslinimąsi, mokytojo, profesoriaus bei darbuotojo lietuviškos Amerikos ir Urugvajuje. Kun. J. Sukackas taip kalbėjo:

Gimiau 1914 metais kukliame Pensilvanijos anglių kasyklų miestelyje Shenandoah, į kurį mano tėvai buvo atvykę iš Lietuvos, ieškodami geresnio gyvenimo. Užgriuvus kasykloms, tėvas vos gyvas išliko. Neilgai jis ten dirbo, 1920 metų rudenį grįžo į Lietuvą ir nusipirko ūkį. Pradžios ir vidurinę mokyklą baigiau Lietuvoje. 1933 m. įstojau į jėzuitų naujokyną Pagryžuvių. Po naujokyno pabaigos dvi paskutines klases jėzuitų gimnazijoje Kaune. 1937 m. rugsėjo mėnesį išvykau kartu su Juozu Vaišniū ir Kazimieru Raudešiu studijuoti filosofijos į Innsbruką Austrijoje.

Deja, neilgai mums teko ramiai mokyti. 1938 m. kovo mėnesį Austrija buvo prijungta prie Vokietijos ir ten įvesta nacių valdžia. Lapkričio mėne-

V. ROCIŪNAS

si visi svetimšaliai studentai turėjo palikti Austriją. Sekdami vyresniųjų nurodymus, patekome į Filosofijos institutą Gallarate miestelyje, netoli Milano, tęsti pertrauktą studijų, visai nemokėdami italų kalbos ir atvykę dviem mėnesiais pavėluotai. Užjėjęs karas mums sutrukdė grįžti į Lietuvą atlikti trejų metų mokytojo stažo, prieš pradėdant teologijos studijas. Vyresnieji mus pasiuntė į Šv. Grigaliaus universitetą Romoje studijuoti teologijos. Ją baigęs, kunigų Jono Kidyko ir Jono Borevičiaus, kurie jau gyveno Amerikoje, pastangomis atvykau pirmiausiai į Pensilvaniją, o vėliau į Chicago, kur minėtieji kunigai buvo įsteigę mažąją lietuvių jėzuitų rezidenciją. Abudu misijonieriai tada važinėdavo po lietuvių parapijas su misionerijomis, o aš ne tik talkindavau lietuvių parapijose, bet kartu įsirašiau į Loyolos universitetą studijuoti lotynų ir graikų kalbų. Įsigijau magistro laipsnį ir toliau tęsiau studijas. Tuo laiku lietuvių jėzuitų provincijolu buvo a. a. kun. Bronius Kristanavičius. Jis patarė a. a. kun. Jonui Bružikui Montevideo mieste, Urugvajuje, įsteigti lietuviams parapiją. Bažnyčia buvo pašventinta 1954 m. per Kristaus Karaliaus šventę. Tuolaikinis Urugvajaus jėzuitų provinciolas kun. Bružiką prašė parūpinti, jam kunigą dėstyti lotynų ir graikų kalbas jėzuitų naujokyne ir Urugvajaus Kunigų seminarijoje, kuri tuo laiku buvo jėzuitų vadovaujama. Kun. Kristanavičius man pasiūlė šias pareigas, ir aš 1955 m. lapkričio mėnesį atvykau į Montevideo. Gyvenau jėzuitų naujokyne, dėsciaus seminarijoje, bet savaitgaliais padėdavau ir lietuvių parapijai. Kai joje kunigų sumažėjo, persikėliau ir aš į ją ir perėmiau vikaro pareigas, domėdamasis ir toliau klasikinėmis ir kitomis kalbomis.

— Kas paskatino įstoti pas jėzuitus?

— Man atrodė, kad tai bus ordino užsiangažavimas pirmo vietoj dirbti jaunimo auklėjime, dėstyti ne tik aukštesnėse mokyklose, bet ir universitetuose. Tais laikais mano idealas buvo kunigas akademikas, kunigas profesorius, bet jokių būdų ne parapijos klebonas arba vikaras. Tais laikais jėzuitai parapijų beveik neturėjo, išskyrus misi-

jų kraštus. Mane traukė kalbų mokslas, galimybė išvykti į svetimus kraštus, siekiant aukštesnio mokslo.

— Kaip JAV-se, taip ir Pietų Amerikoje, kur gyvena dar nemažai lietuvių, jų tarpe ir naujosios kartos imigrantų, kunigų trūkumas turbūt yra viena iš didžiausių ir aktualiausių parapijų problemų. Ar ši padėtis galima tikėtis, kad pakryps geresnėn pusėn, ar yra kokių viltingų prosvaisčių? — buvo kitas klausimas.

Čia kunigas Jonas susimąstė dėl dvasinių pašaukimų problemos. Jis mano, kad katalikas jaunuolis ar jaunuolė turėtų pasistatyti sau klausimą: „Gal Viešpats mane šaukia jam tarnauti“. Mūsų šeimos, katalikiškos organizacijos, parapijos šį klausimą turėtų svarstyti, „praveisti maldų ir dvasinių aukų vaju“. „Lietuviai, statę bažnyčias Clevelande, Chicagoje, Toronte, Montrealyje, Pietų Amerikos kraštuose ir kitur galvojo, kad jiems tarnaujantieji kunigai, atėjus laikui, susilauks, kad iš jų parapijų kilę kunigai užims jų vietas“. Bet taip nėra. Pensininko amžiaus kunigai dar turi vadovauti parapijoms. Ir Clevelande, kaip kun. L. Andriekus parapijose, „iškilniąją lietuvių parapiją, statę pavyzdžiu kitoms lietuvių parapijoms išėjimoje, nėra kandidatų kunigo pašaukimui. Problema, galima sakyti, yra beveik visuotina.

JAV yra kraštas, kur vis plačiau ir pagalbini pastoracinių darbų išjungia dijakonų luomas. Lietuviuose šį tarnybą Dievai dar nėra populiarai, tik tai keli dijakonai padeda Amerikos rytų lietuvių parapijoms. Kun. Sukackas pripažįsta, kad „diakonystė nepriėjo tarp lietuvių. Gal katalikiškos organizacijos, kaip ateitininkai sendraugiai ir kitos daugiau susidomėtų šiuo klausimu ir jį svarstytų“.

Kalbant apie lietuvių parapijas čia ir Pietų Amerikoje, kun. Jonas pakartojo faktą „pagal JAV ir Kanados gyvenimo standartą Pietų Amerikos kraštai yra neturtingi ir atsilikę“. Tai gali būti taikoma ir parapijoms.

Palietus Pietų Amerikos lietuvių identiteto išlikimą, reikalų nebūtų galima nušviesti džiaugsmingomis spalvomis. „Daug mišrių vedybų. Vien Montevideo lietuvių bažnyčioje palaimintas lietuviškas jungtuves gali-

Palangos bažnyčia

ma ant rankų pirštų suskaičiuoti“. Gal čia, galvoja kun. Jonas, reikėtų geriau organizuoti įvairių kolonijų jaunimo stovyklas, kursus bei šventes, kad galėtų suvažiuoti jaunimas iš kelių apylinkių ir susidraugauti. Reikėtų daugiau bendrų išvykų ir pobūvių drauge tarp įvairių bendruomenių.

Turėti bendras stovyklas Pietų ir Šiaurės Amerikų jaunimui sunku, nes kai Šiaurėje yra vasara ir atostogų laikas, Pietuose yra žiema ir vyksta pamokos mokyklose. Teliaka kultūrinių ansamblių ir kursų vadovų periodiniai apsilankymai. Šį bendradarbiavimą reikėtų praplėsti, puoselėti ir fianansiniai remti. Reikėtų surasti lėšų apmokėti kelionėms į tautinių šokių šventes, jaunimo kursus, kur mokoma ne tik tautinių šokių, dainų, bet ir lietuvių kalbos.

Lietuviškos išlikimo didelė kliūtis — lietuviškos spaudos trūkumas. Buenos Aires mieste marjonų leidžiamas savaitraštis „Laikas“ dar išėina kartą į mėnesį ir tai kartais susivėlina. Nėra pinigų gerai spaustuvei įsigyti, trūksta

skaitytojų, trūksta bendradarbių. Kun. Sukackas siūlo JAV lietuviams užsakyti čia leidžiamų laikraščių ir žurnalų pažistamiems ar bent draugijoms ar klubams. Reikėtų lietuvius informuoti apie Šiaurės Amerikos lietuvių gyvenimą. Čia būtų gražas ir vertingas gestas iš Lietuvos Bendruomenės pusės.

Užsiminus apie okupuotos Lietuvos spaudos gana dažnai skelbiamus pasikalbėjimus bei apsilankymus Pietų Amerikos lietuvių ok. Lietuvoje ir jų susizavėjimą ten esama santvarka, paklausta, ar šis teigiamas turi rimto pagrindo ar tik paprasta, išpūsta komunistinė propaganda, kun. Jonas taip atsakė: „Buvo iš Urugvajaus, Argentinos ir Brazilijos lietuvių, atsilankiusių Lietuvoje. Kai kurie grįžė tylėję, kiti pakritikavo ten esamą tvarką. Pietų Amerikos lietuvių susizavėjimas esama komunistinė santvarka. Lietuvos dideliu progresu yra daugiau melas ir propaganda. Aišku, buvo lietuvių ir komunistų draugų bei simpatikų, bet tokių buvo ir yra tik mažuma“.

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ IDEOLOGIJS KILMĖ LIETUVOJE

INŽ. ANTANAS RUDIS

9 Rinkimai buvo netiesioginiai: gyventojai rinkdavo apskrities rinkėjus, šie gubernijos rinkėjus, o pastarieji — dūmos atstovus. Deja, Vilniaus gubernijoje nei lietuvių, nei gudai valstiečiai nieko nelaimėjo, nes buvo nesusiorganizavę ir snaudė. Dėl to į dūmą buvo išrinkti vien lenkų dvarininkai. Ne daug geresnė padėtis ir Kauno gubernijoje, nors čia vietoje lenkų dvarininkų buvo išrinkti lietuvių dvarininkai. Be to, dvasiškių ir valstiečių gėdai, tik gal aštuntadaliu dalyvavus rinkimuose, visi Kauno gubernijos atstovai į dūmą buvo išrinkti socialistai. Tuo tarpu Suvalkų gubernijoje, kur stiprūs socialistai ir trečdalis gubernijos gyventojų lenkai, rinkimus laimėjo lietuvių krikščionių demokratai. Tai naujųjų krikščioniškos „Žiburio“ draugijos ir Seinų krikščionių demokratų laikraščio „Saltinio“ nuopelnas.

Kartu tai matyti neabejotinai Friburgo naujosios katalikiškos tradicijos, įkūnytos Vatikano Jerum Novarum enciklikoje, aprašais. Lietuviai krikščionys demokratai net Seinuose laimėjo prieš lenkus, deja, pralaimėdavoje lietuviškoje Kalvarijos apskrityje — apsilaimėdavoje socialistams.

Krikščionių demokratų Seinuose laikraštis ir jo redaktorius kun. Juozas Vailokaitis, atlaikęs tris

rusų caro valdžios 1908, 1909 ir 1910-ųjų metų bylas, išvengė laikraščio uždarymo ir kalėjimo. Tačiau po ketvirtos bylos, įvykusios 1910 metų pabaigoje, redaktorius kun. J. Vailokaitis atsedėjo keturis mėnesius kalėjime. Bet laikraštis „Saltinis“ pavadintas 1870 metais Seinų kunigų seminarijos klierikų įsteigto slapto organizacijos vardu, ejo toliau. Deja, 1914 metų viduryje pirmojo pasaulinio karo veiksmai sutrukdė šio Seinų laikraščio leidybą, o 1915 metų viduryje laikraštis dėl karo veiksmų sustojo ejęs jau Vilniuje. Tuo nutruko plačiausiai Lietuvoje skaitomo laikraščio žodžio gija, krikščioniškosios demokratinės minties srautas.

„Saltinio“ redaktorius kun. J. Vailokaitis vis daugiau gilindamasis į ūkio ir finansų politiką, išvyko į Maskvą ir netrukus, 1916 metais, persikėlė į Petrapilį. Čia jis išvystė įvairiapusę politinę ir organizacinę veiklą ir leido savaitraštį „Vada“. Jis sėkmingai įsteigė revoliucinei situacijai pritaikytą, kultūrinę krikščionišką organizaciją „Liaudies sąjunga“. Jos tikslas — reikalauti Lietuvai pilnos nepriklausomybės, šviesti ir socialiai orientuoti lietuviškas katalikybės pagrindais, ruošti galimybės visiems grįžti į tėvynę, 1918 metais sąjunga Rusijoje turėjo daugiau kaip šesiasdešimt skyrių ir buvo suburusi 50-60,000 narių lietuvių.

Todėl 1917 metų Petrapilio lietuvių seime krikščionys demokratai jau labai aktyviai rėmė rezoliuciją, reikalaujantį Lietuvai nepriklausomybės. Nesėkmingai seimui pasibaigus, prasidėjo krikščionių demokratų konferencija, kuri iš trijų pateiktų programų projektų, karo metu sudarytų įvairios lietuvių kolonijose, sudarė vieną partijos programą.

Konferencijoje buvo išrinktas partijos centro komitetas, o partijos pirmuoju pirmininku buvo

išrinktas kun. J. Vailokaitis. Dėl pavojingos revoliucinės situacijos ir kitų sunkumų, Krikščionių demokratų partijos centro komitetas, ilgai nedelsdamas, persikėlė iš Petrapilio į Voronežą. Bet ir Voroneže netrukus visa gvyai išvystyta krikščionių demokratų veikla buvo bolševikų užgnaužta, o naujai išrinktasis kitas partijos pirmininkas kun. M. Krupavičius už akių buvo nuteistas mirti.

Tuo tarpu vokiečiams 1915 metais užėmus Lietuvą, lietuvių politinės veiklos ir pabėgėlių globos centras susiformavo Vilniuje. Čia visapusiškai, sunkiai įmanomą karo sąlygoms veiklą išvystė neseniai Vokietijoje agronomijos mokslus baigęs Aleksandras Stulginskis. Šis, baigęs Žemaičių dvasinę seminariją Kaune, politinis veikėjas, buvo paprašęs dvasinę vadovybę atidėti kunigystės šventimus. Išvykęs studijuoti į Austro-Vengrijos ir Vokietijos universitetus, kunigystės jis atsisakė, bet nepaneigė krikščioniškos pasaulėžiūros vertybių. Priešingai, minėtuose universitetuose A. Stulginskis giliai susipažino su naujaisiais krikščioniškosios demokratijos siekais ir idealais. Prieš pat karą grįžęs į Lietuvą, karo metais gyvendamas Vilniuje, A. Stulginskis subūrė Lietuvos Krikščionių demokratų partiją ir 1917 metais buvo išrinktas tos partijos centro komiteto pirmininku.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, iš suirutės ir revoliucijos siaubiamos Rusijos sugrįžo ten įkurtos Lietuvių Krikščionių demokratų partijos centro komiteto pirmininkas kun. M. Krupavičius ir daugumas tos partijos narių. Tuo Lietuvos Krikščionių demokratų partija pradėjo sunkų, bet garbingą istorijos tarpsnį savoje suverenėje valstybėje.

(Bus daugiau)

GYVYBĖS IR MIRTIES KLAUSIMAS

RŪTA KLEVA VIDZIŪNIENĖ

Demokratinė santvarka visada buvo pilna priešingybių įstatymu pritaikymu kiekvienam atvejui. Dažniausia įstatymai yra sąmoningai rašomi gana netiksliai, kad būtų galima juose įžiūrėti „ir taip, ir ne“. Todėl tarptautinėse sutartyse yra vartojama prancūziška kalba, kurioje yra neįmanoma sakinį suprasti dviprasmiškai. Tačiau tas nepriimtina anglosaksų teiseje, kur viskas pareina nuo advokatų sugebėjimų, teisėjo ideologijos arba juro komisijos sudėties. Bet, aiškina kiti, ir pats gyvenimas neduoda visiškai tikslaus atsakymo į mūsų klausimus, nes čia įsiterpia tradicija, religijai įtaka, gyvenamojo laikotarpio galvosena, žmogaus polinkiai ir jo laisvės sąvoka.

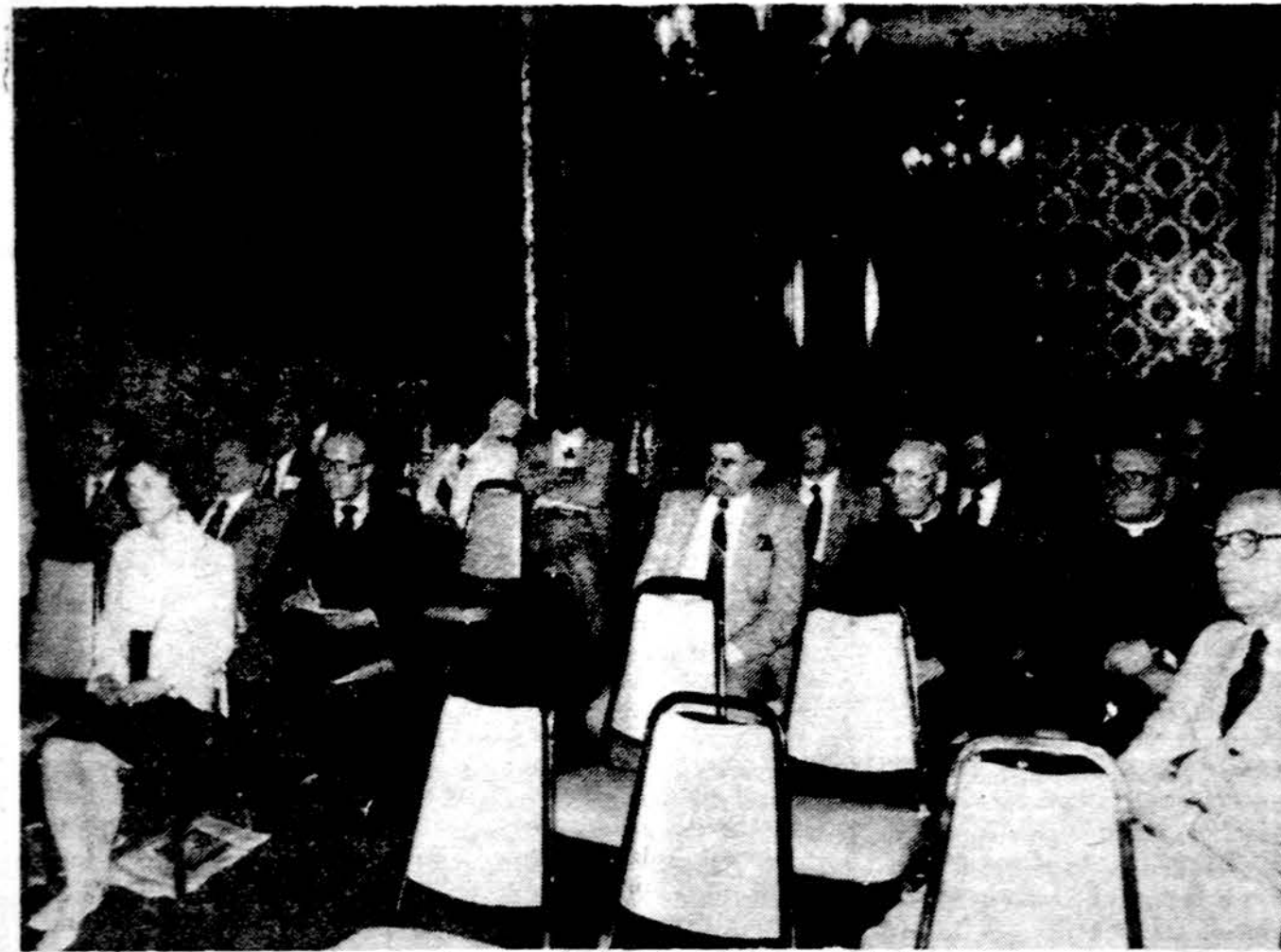
Dabartiniu laiku spaudoje dažnai nagrinėjama žmogaus teisė apsispręsti už gyvenimą ar mirtį. Bandą nusižudyti, jei jiems tai nepavyksta, yra traukiami teisėm atsakomybėn, kai tuo tarpu kitą nužudžiusį bandoma teisinti galvoje susilpnėjimu ir kitais argumentais, kuriuos iš humoristinio taško susumuoja madingas pasakis, kad „gal jo motina jo nemylėjo“.

Neseniai dėmesį patraukė du atvejai. Pirmasis lietuvių moterį Bouvią, kurios abi rankos ir abi kojos yra

bevilksiškai supraližuotos, be jokio judesio. Plaka širdis, varinėja kraują, veikia galva. Ar kuris iš mūsų norėtume tęsti tokį gyvenimą lovoje gal dar apie 50 metų? Atsakymai gal vėl būtų ir taip, ir ne. Jaunoji moteris atsakė ne ir atsakė valgyti, kad nusilpu si pamažu numirtų. Ji buvo tuojau prijungta prie „gyvybės palaikymo aparato“, kuris štai ją palaiko jau kelerius metus. Visi prašymai, visi reikalavimai leisti jai užbaigti šią kančią buvo teisėm atmetti. Argumentai? Jei ji mirs ligoninėje, jie bus prieš teisimą atsakingi už žmogžudystę, o jei jai leis grįžti namo, tai šeima ar draugai, kurie leis jai nevalgyti, bus traukiami atsakomybėn už tą patį nusikaltimą. O ji pati negali pajudinti rankų ir ištraukti tą triubelę iš savo kūno, per kurią jai pila kalorijas. Neseniai yra buvę teisme keletas bylų, kur senukas vyras padėjo greičiau numirti nežmoniskai kenčiančiai nepagydoma liga sergančiai savo žmonai, ir jam buvo išleista byla. Kodėl aš turėčiau jaustis atsakingas prieš teisėją čia, pildydamas savo žmonos prašymą, aš greitai stosiu prieš savo Teisėją, atsakė žmogelis.

Sakykim, žmogų sulauko religija. Bet kaip su tais, kurie jokios religijos neturi arba kurių religija, pvz., hinduizmas, sako jį tik pereisiant į kitą kūną naujam užgimimui? Arba žydų, kurių religija nekaltina apie pomirtinį gyvenimą? Jeigu asmuo susiranda tokiu atveju sau į klausimus vienoki ar kitoki atsakymą, daugelio yra tikama ir ginčijama, kad kiekviena atveju tai jau ne valdžios reikalas, nebent būtų pagrindo tikėti, kad buvo įvelti ir kiti interesai.

Antras klausimas, dabar iškeltas Aukščiausiam teismui, yra deformuoto ir normaliai be pagalbino aparato negalinčio gyventi kūdikio gyvybės palaikymo atvejis, kur valdžia atsisako imti dėmesin mediciniško personalo bei tėvų bendrą nuosprendį, atsakydami, kad teismai žino geriau ir įsako bet kokiomis priemonėmis laikyti kūdikį gyva. Girdisi nuomonių, kad valdžia turėtų tokiu atveju apriboti savo teises žengti per tėvų ir daktarų nuosprendžius. Sako, kad yra religinių sektų, kurios tiki vien maldos galia ir atsisako tokiu atveju atiduoti kūdikį daktaro žiniai. Čia kalbama tik apie tokius atvejus, kada gyvybė būtų palaikoma dirbtinės techniškomis priemonėmis. Gudrūs

LKM Akademijos suvažiavimo Los Angeles miesto dalyviai klauso paskaitos.

Nuotr. A. Polikaicio

advokatai net grasina ligoninėms sulaikymu valdžios padengiamų gydymo išlaidų atlyginimo, vadindami tai diskriminacija tarp sveikų ir nesveikų vaikų. Kitas laikraštis aprašo atvejį, kai tėvo ir jo mirstančios dukters malda-vimu buvo neleista išjungti kančios prailginimo aparato, skaitydamas tai visiškų tėvų išjungimu iš savo vaikų likimo atsakomybės. Laikraštis laikosi nuomonės, kad valdžia neturi teisės kištis į mediciniškus nutarimus, pasistatydami save tuo būdu virš šeimos asmeniškų tragedijų, ignoruodami tėvus, kurie, atrodo, būtų labiausiai suinteresuoti savo kūdikio gyvybe.

Visi šie atvejai verti gilaus ir išsamaus galvojeimo ir argumentacijos iš visų pusių. Nebus vienodos nuomonės šiais klausimais, bet ne pro šalį ir mums žinoti, kokie vėjai pučia, kad reikalui esant galūtume turėti nuosavą nuomonę. Gali ar negali valdžia mums įsakyti gyventi ar mirti? Gali ar negali bausti tą seuką, kuris išjungė savo kenčiančiai žmonai tą dirbtinį aparatą, tik prailginantį jos dienas, turi ar neturi teisės neleisti jaunai paralyžuotajai nūstoti valgyti? Sakome, sprendimas tepriklauso Dievui. Bet jeigu tas žmogus tuo netiki, jeigu ne Dievas, o žmogus nutarė prijungti tą mašiną gal geru tikslu pagalbėti tiems, kurie dar gali pagy-ti, bet dabar vartojama tik tam, kad daktarai ir ligoninės išvengtų teismo, kas tada?

Žmonės yra taip suakmenėję savo pažiūrose apie kairę ir dešinę, kad užmiršta, jog yra dar kitos kryptys: žemyn ir aukštyn.

Fr. Werfel

DAINAVOS 1986 M. KALENDORIUS

- 6.14-6.15 — Chicagos moksleivių at-kų kuopų rengtas Dainavai talkos savait-galis, kun. A. Lipniūno ir prez. A. Stulginskio valdybos;
- 6.22-7.6 — Moksleivių ateitininkų sąjunga, dr. D. Katiliūtė-Bojdytun, (312) 434-0298;
- 7.6-7.20 — Jaunučių ateitininkų sąjunga, Laima Braunė, (312) 968-3010;
- 7.20 — 7.27 — Sendraugių ateitininkų sąjunga, Vytas Šoliūnas, (314) 257-6739;
- 7.27 — 8.3 — Lietuviškai nekabantiems; (Lithuanian Heritage Camp), Jadvyga Damušienė, (312) 460-8001;
- 8.3 — 8.10 — Lietuvių Fron-to bičiuliai, Juozas Baužys, (312) 775-1163;
- 8.10 — 8.15 — Ateitininkų jubiliejinė stovykla, Juozas Polikaitis, (312) 434-2243;
- 8.15 — 8.17 — Akademinis skautų sąjūdis, Kęstutis Ječius, (312) 832-2809;
- 8.17 — 8.24 — Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė, dr. Jonas Račkauskas, (312) 425-4266;
- Lietuvės skautės — paukštytės, Liuda Ruginienė, (313) 573-9448;
- 8.24 — 8.31 — Lietuvių Tautinių šokių instituto kursai, Galina Gobienė, (313) 563-8260.

Klausimais stovyklavietės nuomos reikalu prašome kreiptis pas dr. Vytenį Damušį, (313)-532-6581.

APSIPIRKITE DABAR!

Jumbo Navel oranges (Apelsinai)	3 sv.	\$1.00
		dėžė \$9.95
Grade a extra large eggs (Kiaušiniai)	tuz.	\$6.67
Iceberg lettuce (Salotos)	3 galv.	\$1.00 (14 unc. sv.)
#1 Idaho potatoes (Bulvės)	(50 sv. maišas)	\$6.95
#1 Red potatoes (Bulvės)	(50 sv. maišas)	\$4.95
Fresh pickles (Agurkai)	sv.	\$3.39
	50 sv. dėžė	\$14.95
IN THE DAIRY		
Half & half (Grietinė)	3 pts.	\$1.00
IN THE DELI		
Usinger's Milwaukee liver sausage (Kepeninė dešra)	sv.	\$1.99

Išpardavimas vas. 19-22 d.
Sale Dates Wed. Feb. 19-22 d.

EGG STORE

- 6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704
- 4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018
- 2429 W. 75th Ave. — Tel. 985-1103
- 8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787
- 7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

A VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patalysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

DĖMESIO

Lietuviai norėtu susipažinti su Lietuvaite nuo 40 metų ligi 50 metų. Prašom duoti telefoną pirmam laiške. Ačiū.

P.O. Box 386
Oak Lawn, IL 60453

REAL ESTATE

9.6% nuosimčiai ir žemi imokėjimams tiems, kurie pirmą kartą perka namą. Pasinau-dokite progą ir pirkit dabar. Skubiai!

*Atdari apžiūrėjimui sekmadienį, vasario 23 d. nuo 1 iki 4 val. p.p.

*5057 S. Knox naujas 3 butų namas, 3 mieg., 1 1/2 prausyklos pirmam ir antram aukšte, 4 kamb. „garden apt“ padidint pilna, atskiras šildymas, 1 blokas nuo Archer gatvės ir kitų gerybių. Prašom paskubėti.

*3500 W. 60th Pl. Gražus 6 kamb. namas, 3 did. mieg., 1 1/2 prausyklos, virtuvė su medžio spintelėmis, centrinis šaldymas, rūšys per visą namą su žaidimo kambariu. Naujesnis 2 maš. garažas — įva-ziavimas iš gatvės. Naujas stogas, naujai sudėti elektros laidai ir „storm windows“. Arti mokyklų, bažnyčių ir autobuso. Skambinkite dabar.

No. 364 — Naujas mūr. namas. Tikrai \$43,900, 3 mieg., rūšys per visą namą, su „aluminum trim“, kilimais, dideliu kiemu. Įmokėjimas tik \$2,000.00. Skambinkite dabar.

No. 453 — Brighton Parke. 2 butų namas, 5 kamb. pirmam aukšte su modernia virtuve ir vonia, 3 kamb. antram aukšte. Rūšys per visą namą. Su „aluminum trim“, 1/2 bl. nuo Archer autobuso. Tik \$59,000. Archer ir St. Louis. Skubėkite — skambinkite dabar.

No. 487 Pelingta taverna 51st ir Kedzie. Geras biznis su dviem butais, kurie padės išmokėti skolas. Tuščias sklypas gali būti naudojamas kaip „beer garden“ rūšys per visą namą, 2 maš. garaž. prie „Central Steel“ ir sunkvežimčių kompanijū (daugiau klientų) gerai uždribama paruošiant pietus. Skambinkite dabar geresiam pelniui.

No. 500 Didelis sklypas — šoninis įva-ziavimas. 6 kamb. mūr. namas, 3 didžiuliai mieg., šviesi virtuvė, rūšys pramo-gavimui (per visą namą), šoninis įva-ziavimas, 2 maš. garažas. Didokas kie-mas, puikus lauke gaminti maistą (barbecue). Yra ir įvairių kitų priedų. 61 ir St. Louis. Skambinkite dabar.

No. 480-59 ir Homan — 3 mieg. Nau-jesnis „raised ranch“ namas, 3 didžiuliai mieg., 1 1/2 prausyklos, įrengtas rūšys, 2 1/2 maš. gara. centrinis šaldymas. Yra ir įva-rių kitų priedų. Tikrai gražus. Skambin-kite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pa-skambinkite telefonu. Mūsų parda-vėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau sten-giamės. Namą įvertinimui skambin-kite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbtimų kainos yra vi-niems priimanos.

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviatimai, pildomi Pilietybės prasy-mai ir kitokie blankai.

BELL-BACE R.E.

J. BACEVIČIUS
Namų pardavimai —
valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo nuomo-vybes, prašau kreiptis į mus. mes pa-tarnaujame Čikagoj ir priemiesčiuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

Century 21
KINETEK REALTORS®
7822 S. Pulaski Rd.

RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome pa-minėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavy-bės įkeinavimas nemokamai.

Siūlome įsigyti Česlovo Grincevičiaus VIDUODIENIO VARPAI pasakojimų ir pasakų knyga

Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliauda „Laiskuose lietuviams“ tarp kitko rašo: „Dešimt rinktinės pasakojimų ro-do įvairias epochas, turi buities skod-jos pasakos žanr... Autorius yra in-tensyvejančio įspūdiu medijams — toks gi tai gero beidrasto darbo me-todas... Plonoji (120 puslapių) „Vi-udienio varpų“ rinktinė yra drūta ir aptekusi pasakojimo menu“.

Knygą išleido Lietuviškos knygos klubas, Kaina su persiuntimu 7 dol.

Rašytė:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

P.S. Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos taxę.

DEMESIO!

RADIO PROGRAMA

Seniąsias Lietuvių Radijo Programas
Naujoje Anglijoje

Radijo programos sekmadieniais, va-dovaujamas Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8.00 iki 8.45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių ži-nių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio rei-kalais kreiptis šiuo adresu:

71 Farragut Road,
So. Boston, Mass. 02127

Tel. 288-2515

Ten pat gaunamas ir die.raštis „Draugas“.

Liaudies menas ir kitkas

„Drauge“

Dienraščio „Draugo“ adm-i-istracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Kauno marios ties Pažaisliu

Vakarų Vokietijoje Augsburgio lietuvių kryžius

AUGSBURGO LIETUVIŲ KRYŽIUS

Prieš keletą metų šio dienrašio psl. rašiau apie Augsburgio lietuvių kryžių, prašydamas statybos komiteto vardu auką jo atnaujinimui. Ir reikia džiaugtis, kad komiteto prašymas buvo išklaustas, surenkant JAV, Kanados, Australijos ir Vokietijos lietuvių tarpe beveik reikalingą pinigų sumą. Augsburgio lietuvių kryžiaus pašventinimas įvyko 1984 m. liepos mėn. 31 d., dalyvaujant dideliame lietuvių būčiuliui Augsburgio vysk. dr. J. Stimpfle bei vysk. A. Deksnii. Savo kalboje vysk. dr. Stimpfle priminė persekiojamą Lietuvos Bažnyčią, N. Sadūnaitę, prašydamas melstis už netekusią laisvės mūsų tautą. Gražiais žodžiais apie Lietuvą ir lietuvių atsiliepė miesto burmistras pareiškdamas, kad šis kryžius vėl primins vokiečiams beveik užmirštą Pabaltijo tautą. Kiekvieną kartą apsilankęs Augsburgėje, neaplenkiu ir lietuvių kryžiaus. Išėdęs prie Koenigsplatz, į 4-tos linijos tramvajų, greitai atsirandu prie mažos Lietuvos dailės. Nedidelis tai trikampis (prie kryžiaus skiriasi gatvės), tačiau ši vieta yra brangi lietuviški paminklu, primenančiu vokiečiams ne tik prieš 41 metų atvykusių lietuvių likimą, bet taip pat ir mūsų tėvynės kanciją. Tai pasako taip pat keturiom kalbom prašas. Ir turime didžiulį, nes Augsburgio lietuvių kryžius yra vienintelis toks paminklas Vokietijos mieste! Tyliai statybos komitetas tęsė savo darbą, kadangi teko pritaikyti prie kryžiaus dy-

džio naują Kristaus statulą (pirmoji buvo maža), pakeisti aureoles. Vietą reikia aptverti kad ir medine tvorele. Švarą palaikyti ir gėles laistyti sutiko Augsburgio m. savivaldybės sanitarinės sk. Brangū lietuviui, ypač buv. Hochfeldo ir Haunsteteno stovyklos gyventojai, dar kartą kreipiamės į Jus, prašydami ilgai užsitęsusiame, tačiau galutinai užbaigtam kryžiaus darbui aukų. Lietuviui visuomet buvo jautrūs ir dosnūs tautiniai — religiniams reikalams, tad tikime, kad šį kartą paremsite, kad ir maža auka mūsų visų pastangomis atsiektą tikslą. Cėkius prašome rašyti ir siųsti: Dr. Med. A. Laukaitis, Friedberger St. 119, 8900

KODĖL GORBAČIOVAS KOVOJA SU VODKĀ?

(Duomenys paimti iš Rygos antialkoholinio auklėjimo konferencijos, įvykusios 1984.III.10 TSRS MMA dr. Uglovo P. G. pranešimo)

1. Nuo 1940 m. iki 1980 m. gyventojų padaugėjo 35%, alkoholio sunaudojimas padidėjo 78%.
 2. Iki revoliucijos Rusijoje blaivininkų buvo — vyrų — 43%, moterų — 90%, jaunimo iki 18 metų — 95%.
 - 1983 m. TSRS blaivininkų — vyrų — 0.6%, moterų — 2.6%, jaunimo — 5%.
 - Šiuo metu alkoholikų ir girtuoklių yra apie 40 mil. Vyrų tarpe jie sudaro 36.7%.
 3. Po gydymo spec. įstaigose iš „išgydytų“ lieka alkoholikai 80%.
 4. Iš protiškai atsilikusių vaikų 90% buvo pradėti neblaiviam stovyje.
 5. Naudoja spiritinius gėrimus 10-oje klasėje — berniukų — 95%, mergaičių — 90%.
 6. Iš piktnaudžiaujančių alkoholiu pradėjo gerti — iki 10 metų — 31.8%, 11-15 metų 64.4%, 16-19 metų — 3.8%.
 7. Neblaiviam stovyje įvykdyta nusikaltimų — vagysčių — 80%, sunkių kūno sužalojimų — 80%, žmogžudysčių — 75%, chuliganiškumas, už kurį patraukta baudžiamojon atskomybės — 90%.
 8. Visuomenės finansiniai nuostoliai nuo alkoholio naudojimo 4 kartus viršija pajamas, gaunamas prekiaujant alkoholiu.
 9. Nuo 1960 m. iki 1980 m. natūralus gyventojų prieaugis sumažėjo daugiau negu dvigubai. Per tą patį laiką mirtinumas padidėjo 47%.
- („Aušra“ Nr. 42)

Augsburg, W. Germany. Už aukas iš anksto dėkojame. K. Baronas Sekretorius P.S. Mirus komiteto pirm. a.a. kun. A. Rubikui, į komitetą pakviesti miesto savivaldybės tarybos narys T. Gadenheimer ir dr. H. Broschers.

GRUODIS: DAINOS LILIAN ŠUKIS

Raminta LAMPSATIS, piano

Lilija Sukytė debiutavo Stratford (Kanadoje) "Figaro Vestuvis" du metus dainavo Metropolitan Operoje, po to buvo pakviesta į Muncheną atidaryti operos festivalį su Brigitte Fassbaender ir nuo to pateko į pasaulinį daminiakų elitą. Lilija gastroliavo po visą Europą su dideliu pasisekimu, nes kritikai ypatingai vertina jos dainų stilistinį supratimą, ir balso švelnią lyrinę spalvą.

L. Sukytė plokštelėje įdainavo komp. J. Gruodžio dainas: Rugefelės, Aguonėlės, Rūta, Pavasario naktis Berlyne. Ko čia taip ilgu, Vėjavaišis, Alyvos, Diemedžiū žydėsiu, Visur tylą, Burtai. Liaudies dainos: Rudens tylamoji Aš, Anyta, Ešk karvute ir kitos. Prie piano muzikos profesorė Raminta Lampsaitytė.

Išleido LIEŪVA records, Munchen, West Germany.

Kaina su persiuntimu 11 dol. Illinoisaus gyventojai dar pridėda 80 ct. valstyjos mokesčių.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad mūsų mylimas vyras, brangus tėvas ir senelis

A. † A. Dail. BRONIUS MURINAS

mirė po sunkios ligos 1986 m., vasario 18 d. sulaukęs 79 metų amžiaus.

Gyveno Melrose Parke, Illinois. Gimė Latvijoje, Rygoje. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Praurimė, sūnūs Teisutis ir Šarūnas, marčios Daiva ir Marcia, anūakai Kristina ir Mykolas, Lietuvoje Felicija Mykolaitienė ir jos šeima, žmonos seserys Aldona Briškaitienė, Laimutė Smulkštienė, Jūratė Dabrovolkienė ir jų šeimos, ir Kanadoje mirusio švogerio šeima.

Kūnas pašarvotas Bormann koplyčioje, 1600 W. Chicago Ave., Melrose Park, ketvirtadienį, vasario 20 d. Lankymo valandos 3 val. — 9 val. vak.

Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 21 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Sacred Heart parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimierio lietuvių kapines.

Vietoi gėlių prašome aukoti Lietuvių Dailės muziejui. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: žmona, sūnūs, marčios ir anūakai.

Laidotuvių direkt. Bormann. Tel. 344-0714

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1986 m. vasario 15 d. mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas

A. † A. MOKYT. STASYS GALBUOGIS

Gyveno Mercer Island, Washington. Daug metų išgyveno Chicagoje.

Gimė Lietuvoje, Naubariškių kaime, Skirsnemunės parapijoje. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Monika — Lietuvoje, dukte Nijolė Raišienė, zentas Vidmantas, vaikaičiai Rasa ir Viktoras, brolis Jonas ir šeima Lenkijoje, švogeris Idzidorius Zukauskas, Nijolė Levenson, Gintautas Sabataitis, Aldona Dulksnienė, Kleopas Zukauskas ir jų šeimos, Raišių šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Seattle Lietuvių Bendruomenei.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St., penktadienį, vasario 21 d., 2 val. p.p.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 22 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. r. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimierio lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laid. direk. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. † A. MARIJAI VOLSIENEI

mirus Vokietijoje ir

A. † A. STASEI DIRGINČIUTEI

mirus Lietuvoje, mūsų mielus ELENĄ DIRGINČIENĘ, netekusią motinos ir brolienės, o JUSTĄ DIRGINČIŲ netekusį sesutės ir uošvės, liūdesio dienos nuosirdžiai užjaučiame.

S. B. Juozapavičiai
A. Benitis
J. E. Grigaliūnai

MIRTIES SUKAKTIS

Jau suėjo penkeri metai, kai iš mūsų tarpo pasitraukė mūsų mylimas vyras, tėvelis, dėdukas

A. † A. LIUDAS STAŠAITIS

Mirties sukakčiai paminėti šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos vasario 22 d., šeštadienį, 10:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Draugus ir pažįstamus kviečiame dalyvauti šv. Mišiose.

Žmona ir dukters su šeimomis

VINCAS LIULEVICIUS IŠEIVIJOS VAIDMUO

Nepriklausomos Lietuvos Atkūrimo darbe IS PRATARMES: "Žiūrėkite, ką anų laikų lietuviui išėiviai padarė! Ar mes užtenkamai dedame pastangų, kad Lietuva vėl būtų atkurta! Juk ir mūsų darbus ateityje skaičiuos, kaip ir mes skaičiuojame anų!"

Leidinyas yra suskirstytas į keturias dalis: Išėivija Lietuvos garsinimo darbe, Išėivijos politinė veikla Lietuvos labui, Išėivijos kultūrinė parama Lietuvai, Išėivijos ekonominė parama Lietuvai.

Knyga kruopščiai parušta, lengvai ir su įdomumu skaitoma. Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba su Lietuvių Fondo parama 1981 m., didelio formato, 400 psl., kieti viršeliai

Kaina su persiuntimu \$14.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

A. † A. Inž. VITOLIS BUDRYS

Gyveno Simi Valley, California. Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1986 m. vasario 17 d. sulaukęs 49 metų amžiaus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Irena, dukros Rūta Kristina ir Audra, sūnūs Edvardas ir Viktoras, Chicagoje dideliame nuliūdime liko tėvai Zofija ir Juozas Budriai, Detroito uošviai Leonardas ir Valerija Šulcai, Amerikoje pusseserė Liudasa ir Vacys Zeikai su šeimomis, Kanadoje pusseserė Lucija Kolyčienė su šeima, Lietuvoje tetos Mikasė Budrovičiūtė ir Brigita Dirvaitienė su dukra bei kiti giminės.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, 1986 m. vasario 20 d. Kalifornijoje.

Šv. Mišios bus atnašaujamos už velionio sielą Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje šeštadienį, 1986 m. vasario 22 d., 9:30 val. ryto.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir pasimelsti už a.a. Vitolio sielą.

Žmona, vaikai, tėvai.

A. † A. PRANUI SAKALAIŠKUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui, mūsų dvasios vadui, Šv. Andriejaus parapijos klebonui, kun. KAJETONUI SAKALAIŠKUI ir artimiesiems reiškiamo giliausia užjaučiant.

Philadelphijos ateitininkai

A. † A. veter. gyd. Viktorui Sniečkui

mirus Kanadoje, jo žmona LINA, sūnų ALGIRDA, brolių JUOŽA, seserį GRAŽINĄ GŪŽIENĘ Lietuvoje, jų šeimas ir kitus gimines bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

Ona Pavilčienė
Audronė ir Medardas Karaliai
Vincas Pavilčius

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

DĖMESIO

Prašome visų lietuvių katalikų dalyvauti šv. Kryžiaus lietuviškose pamaldose šį sekmadienį 10:45v.r. Parapijos administracija nori panaikinti šias pamaldas, ir mūsų dalyvavimas nuspręstas parapijos likimą.

Neleiskime dar vienai lietuviškai parapijai mirti!

Šv. Kryžiaus parapijos lietuviai

APYLINKIUS

x A.a. dail. Bronius Muri-
nas mirė vasario 18 d. Chica-
goje. Buvo žinomas tapytojas,
akvarelistas. Gimęs 1906 rug-
pjūčio 31 d. Rygoje. Meno
studijas baigė Kaune,
tobulinosi Paryžiuje, nuo 1949
gyveno Amerikoje. Apie laido-
tuves bus pranešta vėliau.

x Jonas Kavaliūnas,
Lietuvos Krikščionybės jubi-
liejaus vykdomojo komiteto
pirmininkas, pakviestas Ateit-
ies sambūrio, šį sekmadienį,
vasario 23 d. kalbės Šv. An-
tano parapijos salėje Cicerose,
tuoj po sumos, Lietuvos krikš-
to minėjimo tema. Visi maloni-
ai kviečiami dalyvauti.

x Didysis „Draugo“
koncertas įvyks kovo 16 d.
4:00 val. p.p. Marijos Aukštes-
niosios mokyklos salėje, 6700
S. California, Chicagoje.
Dainuos Lyric operos solistas
Arnoldas Voketaitis ir solistė
Daiva Mongirdaitė. Muzikinė
je programoje dalyvaus du
Chicago simfoninio orkestro
ir du Lyric operos orkestro
nariai. Bilietai gaunami J.
Vaznelio International
parduotuvėje, 2501 W. 71 St.,
Chicagoje. Telefonas: 471-
1424.

x Kazimiera ir Kazys
Bradūnai vieši pas dukterį ir
ženitą Aglinskus Havajuose ir
iš ten atsuntė „Draugo“
štubai sveikinimus, kuriuose
rašo: „Džiaugiamės amžinąja
vasara. Sunku net įsivaizduo-
ti, kad kur nors yra pliki me-
džiai, sniegas, šaltis ir trūksta
saulės. Havajuose netrūksta ir
kultūros. Spėjom aplėkti ir
Honolulu universitetą. Ir
pastatai ir visi įrenginiai net
įspūdingesni ir modernesni už
Chicago universitetą“.

Pokalbis su dr. V.A. Dambra Century Plaza, Los Angeles: A. Raulinaitis, M. Ambrozaitienė, J. Kojelis, E. Kojelienė ir dr. V.A. Dambra

Nuotr. K.A.

x Sol. Laima Stepaitytė,
Chicago Estų Bendruomenės
kviečiama dalyvauti jų nepri-
klausomybės dienos minėjimo
programoje, vasario 22 dieną,
Estų namuose, Deerfielde,
atliks estų bei lietuvių
kompanuotas ir liaudies
dainas. Akompanuos buvusi
Dainavos ansamblio, Hanau,
akompaniatorė estė Regina
Vohma.

x Už Antaną Skodžių,
minint keturių metų jo mirties
sukaktį, šv. Mišios bus
atšaukiamos sekmadienį,
vasario 23 d., 9:15 val. ryto
Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Visus
draugus ir pažįstamus prašo
prisiminti jį savo maldose.
(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PA-
SKOLOS duodamos mažais
mėnesiniais įmokėjimais ir
prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į Mutual Federal
Savings, 2212 West Cermak
Road — Tel. VI 7-7747.
(sk.)

x Kaziuko mugėje, kuri
šiemet ruošinama kovo 2 d.,
didžiąją kavinę tvarkys „Neri-
jos“ tunto jūrų skautės.
Valgyklos, mažojoje Jaunimo
centro salėje, bus tvarkomos
„Aušros Vartų“ ir „Litua-
nicos“ tuntu skautių, skautų ir
jų taktininkų mamųčių ir
tėvelių.

x Rytų, penktadienį, tarp
11 ir 2 val. bus kečamos ponč-
kos JAV LB Socialinių rei-
kalų seklyčio, o nuo 9 val.
ryto adv. Vytenis Lietuvni-
kas teiks nemokamus tei-
sinius patarimus.

x Pulk. Kazimierui
Oksui, respublikonų kandi-
datui į JAV Kongresą iš Illi-
nois valstijos 3-čiojo distrikto,
antradienį, kovo 4 d., Field's
pokylinį salėje Oak Lawn, yra
ruošiamas priėmimas. Visi
lietuviai kviečiami dalyvauti
ir susipažinti su lietuviu
kandidatu.

x 5-asis televizijos ka-
nalas šiandien, ketvirtadienį,
vasario 20 d., žinių programo-
je tarp 4:30 ir 5:30 v. v. rody-
s vaizdus ir pasikalbėjimus su
Marquette Parko lietuviams.
Prašome stebėti ir įsidėmėti
reportažo geriasias bei silp-
niasias puses, kad paskui būtų
galima tinkamai reaguoti ir
kanalo vadovybę arba pagir-
ti, arba papeikti.

x Faustas Kirša bus pami-
nėtas Sophie Barcus šeimos
lietuviškoje radijo programoje
(1950 AM) šį sekmadienį,
vasario 23 d. Pradžia 7:30 v.
ryto. Kalbės ir kūrybą skaitys
Julius Lintakas ir Algirdas
Titus Antanaitis.

x Jonas Dekeris, Cicero,
Ill., lietuviškų organizacijų
darbuotojas, mūsų rėmėjas,
preratas „Draugo“ prenu-
meratą pridėjo ir 22 dol. auką
dienraščio stiprinimui. J.
Dekeris skelbiame garbės
prenumeratoriumi, o už miela
paramą labai dėkojame.

x Dr. Jonas Salna, Ray
Gentius, V. ir K. Nakai, An-
tananas Mikštas, M. G. Bajo-
rūnai, S. Krutulis, Ignas Me-
dziukas, Danguolė
Navickienė, Sofija Plėnienė,
A. Nungaudis, B. Brazys,
Richard ir Laima Ringys, S.
Lisauškas, Petras Rimkus, J.
Jasminas, Jonas Reklaitis, P.
J. Plešky, Jonas Butvila,
Kazys Bagdonas, Marija
Krauchunienė, Adelė Rusc, V.
Mariūnas, Antanas Tveras,
Violeta Fiedler, P. Mitkus, R.
Čepulis, Juozas Nausėda,
Kiekvienas atsuntė po 10 dol.
už kalėdines korteles ir kalen-
dorių. Labai acū.

x Algimantas Vaznelis,
Oak Lawn, Ill., Janina Janu-
levičienė, Bene Viksraitis,
Agota Šuopy, Zenonas V.
Samuolis, visi iš Chicago,
John Girdauskas, Hamden,
Ct., Albina Čepėnas,
Worcester, Mass., A. Stančius,
Belleville, Ill., Juozas Jasi-
nevičius, Euclid, Ohio, Zigmas
Grybinas, O'Fallon, Ill., L. E.
Grazūnis, Santa Monica,
Cal., Stasys Misiūnas,
Berwyn, Ill., Ona Silūnas,
Chicago, Ill., kiekvienas
atsuntė po 12 dol. už kalė-
dines korteles ir kalendorių.
Nuosirdus acū visiems rėmė-
jams už aukas.

x Marija Rimkus, (Mrs.)
Berwyn, Ill., mūsų nuosirdi
rėmėja, pratęsė „Draugo“
prenumeratą su 30 dol. auka.
Ją įrašome į garbės prenu-
meratorių sąrašą, o už lietu-
viško žodžio rėmimą tariame
didelį acū.

x Aldona Dysas, Dayton,
Ohio, už kalėdines korteles ir
kalendorių atsuntė 13 dol.
auką. Albinas Paplauskas,
Chicago, Ill., taip pridėjo 13
dol. Po 12 dol. — Elena Petrei-
kis, Aldona Vasonis abi iš
Chicago. Labai dėkojame už
mielas aukas.

x Dr. K. Trimakas,
Westchester, Ill., atsuntė 11
dol. už kalėdines korteles ir ka-
lendorių. Po 10 dol. sol. A.
Sprindys, Deltona, Fla. ir
baletu studijos ved. Irena J.
Veleckis, Chicago, Ill. Labai
dėkojame už aukas.

Vasario 18 d. buvo klaidin-
gai paskelbta 24 d. — tikroji
data yra vasario 23 d.
(pr.)

Balfo 76-to skyriaus Detroito jubiliejaus koncertas — Los Angeles vyrų kvartetas: Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, Bronius Seljukas, Emanuelis Jarašūnas, vad. muz. Aloyzas Jurgutis. Prie mikrofono balfininkai: kleb. kun. Alfonsas Babonas, Rožė Ražauskienė, Leonas Petronis.

Nuotr. K. Ražausko

x „MOTERS PASAULĖ-
JAUTOJ“ mirtis, kaip
ir pati moteris — daugia-
veidė. Koks tas jos paslėptas
veidas? Su ja susipažinti
padeda poetė Julija Švabaitė-
Gylienė. Ji skaitys savo poezi-
ją apie moterį poezijos vakare
kovo 15 d. 7:00 v.v. Jaunimo
centro mažojoje salėje. Vakara-
gloje Putnamo seselių rė-
mėjai.

x Pagarsėjęs Los Angeles
vyrų kvartetas, apvadinęs
visas didesnes lietuvių kolo-
nijas, šį sekmadienį vasario 23
d. 3 val. p.p. koncertuoja
pirmą kartą Chicagoje. Jauni-
mo centre. Bus dainos ir
humoras. Visuomenė kviečiama
gausiai dalyvauti. Bilietai
gaunami Vaznelių prekyboje
ir prie jėjimo.

x Dr. Jonas Salna, Ray
Gentius, V. ir K. Nakai, An-
tananas Mikštas, M. G. Bajo-
rūnai, S. Krutulis, Ignas Me-
dziukas, Danguolė
Navickienė, Sofija Plėnienė,
A. Nungaudis, B. Brazys,
Richard ir Laima Ringys, S.
Lisauškas, Petras Rimkus, J.
Jasminas, Jonas Reklaitis, P.
J. Plešky, Jonas Butvila,
Kazys Bagdonas, Marija
Krauchunienė, Adelė Rusc, V.
Mariūnas, Antanas Tveras,
Violeta Fiedler, P. Mitkus, R.
Čepulis, Juozas Nausėda,
Kiekvienas atsuntė po 10 dol.
už kalėdines korteles ir kalen-
dorių. Labai acū.

x Algimantas Vaznelis,
Oak Lawn, Ill., Janina Janu-
levičienė, Bene Viksraitis,
Agota Šuopy, Zenonas V.
Samuolis, visi iš Chicago,
John Girdauskas, Hamden,
Ct., Albina Čepėnas,
Worcester, Mass., A. Stančius,
Belleville, Ill., Juozas Jasi-
nevičius, Euclid, Ohio, Zigmas
Grybinas, O'Fallon, Ill., L. E.
Grazūnis, Santa Monica,
Cal., Stasys Misiūnas,
Berwyn, Ill., Ona Silūnas,
Chicago, Ill., kiekvienas
atsuntė po 12 dol. už kalė-
dines korteles ir kalendorių.
Nuosirdus acū visiems rėmė-
jams už aukas.

x Marija Rimkus, (Mrs.)
Berwyn, Ill., mūsų nuosirdi
rėmėja, pratęsė „Draugo“
prenumeratą su 30 dol. auka.
Ją įrašome į garbės prenu-
meratorių sąrašą, o už lietu-
viško žodžio rėmimą tariame
didelį acū.

x Aldona Dysas, Dayton,
Ohio, už kalėdines korteles ir
kalendorių atsuntė 13 dol.
auką. Albinas Paplauskas,
Chicago, Ill., taip pridėjo 13
dol. Po 12 dol. — Elena Petrei-
kis, Aldona Vasonis abi iš
Chicago. Labai dėkojame už
mielas aukas.

x Dr. K. Trimakas,
Westchester, Ill., atsuntė 11
dol. už kalėdines korteles ir ka-
lendorių. Po 10 dol. sol. A.
Sprindys, Deltona, Fla. ir
baletu studijos ved. Irena J.
Veleckis, Chicago, Ill. Labai
dėkojame už aukas.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VASARIO 16 PAS NEOLITHUANUS

Krop! Neo-Lithuania Chi-
cagoje, 1986 vasario 9 d. iškil-
mingoje sueigoje buvo gražiai
paminėta Lietuvos Valstybės
Tarybos 1918 vasario 16 d.
akto sukaktis. Minėjimas
pradėtas Tautos himnu.

Po jo teisininkas, Lietuvos
istorijos tyrinėtojas, Jonas
Dainauskas skaitė paskaitą.
Prelegentas vykusiai anali-
zavo Vasario 16 d. aktą ir
išryškino jo apimtį, pagrįs-
damas mintį, kad aktas atiti-
ko ano meto visos lietuvių
tautos siekimus. Tą aktą igy-
vendinti pakilo visa Lietuva ir
įvyko stebuklas — iš nieko
atsistatė nepriklausoma Lietu-
vos valstybė.

Vida Momkutė, Korp! Neo-
Lithuania padalinio pirminin-
kė, dėkodama prelegentui,
pareiškė, esą jaunesnieji
klausytojai iš šios paskaitos
gavę daug žinių. Visa audi-
torija plojimais pritarė Vidos
pareiškimui ir dėkojo prele-
gentui.

Antroje sueigos dalyje —
Fausto Strolios vadovau-
jamas dainos vienetas
„Vaiva“ atliko įdomią dainos
ir žodžio pyne. Panaudota Č.
Grincevičiaus sudarytas mon-
tažas iš Henriko Nagio, Anta-
no Vaičiūlaičio žodžių, Stasio
Simkaus, Viltėnio (Fausto
Strolios) ir kt. muzikų, o taip
pat liaudies dainų melodijas...

Pirmoje dalyje Vaivos vie-
neto nariai — K. Brazdžionytė,
R. Mingilaitė, V. Momkutė,
R. Turneivičiūtė-Ruesh, A.
Kivėnas, V. Olšauskas ir V.
Pliplys, akordeonu vedant
Faustui Stroliai, padainavo
keletą dainų. Būdami scenoje,
antroje dalyje jie pakvietė
įsijungti į dainas ir publiką,
o trečioje dalyje visas oktetas
nuėjo nuo scenos ir išsiskirstė
tarp klausytojų! Faustas, ir
toliau akordeonu grodamas.

x Juozas Šukys, Lemont,
Ill., pratęsė „Draugo“ prenu-
meratą, pridėjo 7 dol. jo
paramai ir 10 dol. už kalė-
dines korteles ir kalendorių.
Labai dėkojame.

x Julius Živatkauskas,
Chicago, Ill., Robert Kekštas,
Wisconsin Dells, Wisc., Jo-
seph Kasper, Burbank, Ill.,
Stanley Vaičiūnas, Roselle, N. J.,
Petras Pesenskis, Eliza-
beth, N.J., Pranas Račiūnas,
Lemont, Ill., Juozas Ku-
čiauskas, East St. Louis, Ill.,
Andrius Bruzėnas, Ormand
Beach, Fla., Povilas Karosas,
New Britain, Conn., Vytautas
Bytautas, Downers Grove, Ill.,
įvairiomis progomis atsuntė
po 12 dol. auką. Labai dėko-
jame.

x Ona Žukas, Glendale,
Cal., atsuntė 22 dol. „Drau-
go“ paramai ir pratęsė prenu-
meratą 1986 metams. O. Žuka
skelbiame garbės prenumera-
tore, o už rėmimą lietuviško
žodžio tariame didelį acū.

įtraukė visus į dainininkų
eiles ir nuotaikingai atliko
daugelį dainų. m.v.

SUSIRINKIMAS

Marquette Parko Lietuvių
namų savininkų susirinkimas
bus vasario 21 d., penktadie-
nį, 6:30 val. vak. parapijos
salėje. Yra svarbių reikalų
aptarti. Valdyba prašo visus
gausiai dalyvauti ir nario
mokestį sumokėti. Bus trumpai
paminėta Lietuvos atkuri-
mo diena vasario 16. Po
susirinkimo vaisės.

Stasys Patlaba

PABENDRAVIMAS SU GEN. KONS. V. ČEKANAUSKU

Po nepriklausomybės minė-
jimo gausus būrys lietuvių
susirinko į Tautinius namus
pabendrauti su gen. kons. Vy-
tautu Čekanausku. Vaisių pra-
džioje malda sukalbėjo kan. V.
Zakarauskas.

Po skanios vakarienės dr. L.
Kriaučiūnas, šio pobūvio
organizatorius, pirmą žodį tar-
ti pakvietė gen. kons. J. Dauž-
vardienę. Ji pasidžiaugė gen.
kons. Čekanausko atvykimu,
dėkojo už turiningą kalbą,
dėkojo dr. Kriaučiūnui už
pobūvio suorganizavimą.

Alto pirm. T. Blinstrubas
savo žodyje priminė, kad šį
pobūvį organizavo tautinin-
kai, vadovaujami pirm. dr. L.
Kriaučiūno. Pasidžiaugė,
kad gen. kons. Čekanauskas
yra buvęs Los Angeles Alto
skyriaus pirmininkas. Linkė-
jo jam sėkmės, kaip sėkminga
buvo jo kalba.

Pas. Liet. Bendruomenės
vardu pasveikino B. Jasaitie-
nė. Toliau sveikino dr. V. Dar-
gis, o V. Mažeika pabrėžė, kad
gen. kons. V. Čekanausko
kalba buvo mums atgaiva.
Kalbėjo neolituojančiu vardu.

Šaulių sgos pirm. K. Milko-
vaitis, inž. E. Bartkus sveiki-
nino svečių, dėkodami už
prasmingą kalbą, išpūdinga
forma perteiktą.

Ant. Juodvalkis sveikino
spaudos vardu. Cicero
tautininkų pirm. G. Biskis
linkėjo ilgiausių metų Dayto-
no tautininkų vardu sveikino
A. Kašuba. Kalbėtojai reikšė
pagarbą ir gen. kons. J. Dauž-
vardienei.

Gen. kons. V. Čekanauskas
padėkojo už šiltus sveikini-
mus, už įvertinimus, džiaugė
pabendravimu. Dėkojo
gen. kons. J. Daužvardienei,
kuri padėjo jam einant pirmus
konsuliarines tarnybos žings-
nius.

Pobūvį su humoru pravedė
dr. L. Kriaučiūnas. Dail. A.
Vebra su O. Daškeiene įteikė
svečių dailių, menišką žyme-
nį.

M. Marcinkienė padėkojo dr.
L. Kriaučiūnui ir poniai už
gen. kons. V. Čekanausko
globojimą. J. Pr.

CHICAGOS ŽINIOS

NEGAUNANTIEMS DARBO

Chicago arkivyskupija
sudarė įstaigą, kuri padeda
neturintiems darbo apsirūpi-
ti tarnyba. Įstaiga veikia prie
Chicago katalikų labdaros.
Vadinasi Self - Help Em-
ployment Development Program.
Jos direktorė yra Rita M.
Oster, adresas 16699 So. 94
str., Westhaven, IL 60477,
telefonas (312) 460-9024. Ši
įstaiga padeda nustatyti
kokiai tarnybai žmogus tinka
ir jį paruošia tarnybos susira-
dimui.

NUTEISĖ TEISĖJA

Cook apskr. apylinkės teis-
mas rado, kad teisėjas Regi-
nald Holzer, 58 m., yra paėmęs
kyšių apie 200,000 dol. Tą
paliudijo 49 liudininkai. Jam
grėsia 195 m. kalėjimo ir
78,000 dol. pabaudos.

VICEPREZIDENTAS CHICAGOJE

Viceprezidentas George
Bush, atskridęs į Chicago,
vasario 18 d. pasakė kalbą
respublikonų bankete, ren-
damas Thompsono kandidatū-
rą naujam perrinkimui į Illi-
nois gubernatorių. Kalbama,
kad Thompsonas gali būti
taipgi Busho konkurentas
kandidatuojant į prezidento
postą. Respublikonų banketas
davė apie 200,000 pajamų
Cook apskrities partijos
padaliniiui.

MIRĖ ISTORIKAS

Istorikas, laikraštininkas
Donald Russell, 87 m., ilgame-
tis Elmhursto gyventojas,
palaidotas vasario 20 d.

NUTEISĖ SUKČIU

Kontraktorių Willie Nearn,
Sr., teismas rado kaltu, kad jis
Bridgeporte iš 82 m. senutės
už tualetu pataisymą bandė
išspausti 50,000 dol.

ZUVO LIEPSNOSE

Degant apartamentui 1951
N. Hoyne, Chicagoje, vasario
18 d. žuvo Iris Navarro, 22 m.,
jos du vaikai 2 ir 3 metų ir jos
tėvas 56 m. Trys kiti šeimos
nariai išvežti ligoninėn. Gais-
ras prasidėjo kanapoje,
atrodo, dėl iškritusios cigare-
tės. Šiemet Chicagoje gais-
ruose jau žuvo 35 žmonės.

KONTROLĖ ROTUŠEJE

Įvesta didesnė kontrolė
jeinančių į Chicago rotušės
pastatą — Daley centrą. Be
polijcijos, dar naudojami
metalo detektoriai ir peršvie-
timai rentgeno spinduliais.

SUSIJUNGĖ LIUTERONAI

Trys liuteronų bažnytinės
grupės susijungė ir pasivadino
New Lutheran Church.
Dabar jie turės 5.3 mil. narių.
Savo centro būstinę parinko
Milwaukee. Susijungė JAV liu-
teronų bažnyčia, Evangelikų
liuteronų bažnyčių sąjunga ir
Liuteronų Bažnyčia Ameri-
koje.

MILIJONAS UNIVER- SITETUI

Northwestern universitetui
Amoco fondas paskyrė 1.25
mil. dolerių. Iš tos sumos
kasmet duos po ketvirtį mili-
jono per penkerius metus.
Lėšos skiriamos laboratorijai,
transporto centrui, techno-
logijos institutui.

DIDELĖS AUKOS LABDARAI

Chicago jungtinė labdaros
rinkliava, vadinama Mercy
vardu, gavo 1,050,000 dol. iš
Sears, Roebuck bendrovės ir
dar 1.6 mil. dolerių pasidėjo
paukoti Sears bendrovės
tarnautojai. Iš viso tame lab-
daros vajuje surinkta 87 mil.
dol. Jie bus paskirstyti 370-
čiai labdaros įstaigų.

Mes dainuojame „Ziburėlio“ mokinukai su mokytoja Jūrate Norvilienė.

MOKSLO METAMS IPUSĖJUS

Penktadienio vakarą
„Ziburėlio“ auklėtiniai tėveliai,
palikę savo mažas atžalėles
kitų priežiūrai, rinkosi į Bir-
tės ir Kęstučio Dailidžių
namus pasidalinti einamaisi-
siais mokyklėles reikalais.

Tėvų komiteto pirmininkė
Birutė Dailidienė nušvietė
pasiekimus bei ateinančių
mėnesių veiklos gaires. Pirmia-
usia buvo pasidžiaugta,
kad tėvelių pastangos, ruo-
šiant pajamų telkimą „spal-
baliui“ apvainikuotos gerais
rezultatais. Pasidžiaugta gau-
siau mokinukų skaičiumi, geru
mokyklėles tvarkymusi.
Vaikučiai auklėjami lietu-
viškoje dvasioje, net tie, kurie
silpniau kalbėjo, sutvirtėjo
lietuviški kalboje. Čia iš mažens
ugdomi lietuviški papročiai.
Buvo surengtos vaikų Kūčios,
į kurias atsilankė gausus
būrys tėvelių bei senelių pasi-
žiūrėti savo mažųjų atliktos
programėles su dainomis,
deklamavimu bei žaidimais.

Mokyklėles vedėja Danutė
Dirvonienė stengiasi tėvams
suteikti informacijos vaikų
auklėjimo klausimais: veikia
Montessori auklėjimo biblio-
tekėlė, buvo surengtos ir dvi
paskaitos — dr. A. Norvilo
apie dvikalbių krumų šeimoje ir
Domės Petrutytės apie
Montessori metodus.
Tėveliai buvo pavaišinti
skaniais, šeiminingais A. Soliū-
nienės ir B. Navickienės tik ką
iškeptais bulviniais bei obu-
liniais blynais ir turėjo progos
pasikalbėti apie mokyklėles,
vaikus, finansus bei kitus lie-
tuviškus reikalus ramesnėje
aplinkoje, ne vien tik prie
mokyklėles durų, vaikučius
nuvežant ar parvežant. Visi
skirstėsi patenkinti, kad
„Ziburėlis“ vis auga ir stip-
rėja.

Sniega Masiulienė

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Sėstadi. 9 v. r. iki 1 val. d.